

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
UYUŞTURUCU MADDE BAĞIMLILIĞI VE YENİ
BAĞIMLILIK TÜRLERİNİN ARAŞTIRILARAK
BAĞIMLILIĞIN NEDENLERİNİN VE
ALINACAK TEDBİRLERİN TESPİT
EDİLMESİ MAKSADIYLA KURULAN MECLİS
ARAŞTIRMASI KOMİSYONU

13'üncü Toplantı
5 Nisan 2018 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Yılmaz Tezcan'ın, Komisyonun şimdiye kadar yaptığı çalışmalara ve katılımlarından dolayı Milli Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz'a ve bürokratlara teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Yılmaz Tezcan'ın, Milli Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz'ın Avukatlar Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması

3.- Komisyon Başkanı Yılmaz Tezcan'ın, Eskişehir Osmangazi Üniversitesinde yaşanan olayı kınadığına ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

4.- Komisyon Başkanı Yılmaz Tezcan'ın, uyuşturucu madde bağımlılığıyla mücadelenin önemine, Komisyonun şimdiye kadar yaptığı çalışmalara ilişkin açıklaması

5.- Komisyon Başkanı Yılmaz Tezcan'ın, Komisyonun bugüne kadar yaptığı çalışmalara, katılımlarından dolayı Sağlık Bakanı Ahmet Demircan'a ve bürokratlara teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

III.- SUNUMLAR

1.- Milli Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz'ın, uyuşturucu madde bağımlılığı ve diğer bağımlılıklarla mücadelenin önemi ile bu konularda Bakanlık olarak yaptıkları ve yapmayı planladıkları çalışmalar hakkında sunumu

2.- Sağlık Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Elif Güler Kazancı'nın, Uyuşturucu ile Mücadele Acil Eylem Planı'nda gerçekleştirilen faaliyetler hakkında sunumu

3.- Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürü Prof. Dr. Alper Cihan'ın, uyuşturucu madde bağımlılarını geri kazanmanın önemi ve bu konuda yapılması gerekenler hakkında sunumu

4.- Sağlık Bakanı Ahmet Demircan'ın, uyuşturucu madde bağımlılığıyla mücadelenin önemi ile bu konuda Bakanlık olarak yaptıkları ve yapmayı planladıkları çalışmalar hakkında sunumu

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Sağlık Bakanı Ahmet Demircan'ın, Eskişehir Osmangazi Üniversitesinde 4 akademisyenin katledilmesine ve hayatını kaybedenlere Cenab-ı Hak'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

**UYUŞTURUCU MADDE BAĞIMLILIĞI VE YENİ BAĞIMLILIK TÜRLERİNİN
ARAŞTIRILARAK BAĞIMLILIĞIN NEDENLERİNİN VE ALINACAK TEDBİRLERİN
TESPİT EDİLMESİ MAKSADIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU**

**13'üncü Toplantı
5 Nisan 2018 Perşembe**

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Uyuşturucu Madde Bağımlılığı ve Yeni Bağımlılık Türlerinin Araştırılarak Bağımlılığın Nedenlerinin ve Alınacak Tedbirlerin Tespit Edilmesi Maksadıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu saat 10.13'te açılarak üç oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Yılmaz Tezcan,

Komisyonun şimdiye kadar yaptığı çalışmalara ve katılımlarından dolayı Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz'a ve bürokratlara teşekkür ettiğine,

Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz'ın Avukatlar Günü'nü kutladığına,

Eskişehir Osmangazi Üniversitesinde yaşanan olayı kınadığına ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine,

Uyuşturucu madde bağımlılığıyla mücadelenin önemine, Komisyonun şimdiye kadar yaptığı çalışmalara,

Komisyonun bugüne kadar yaptığı çalışmalara, katılımlarından dolayı Sağlık Bakanı Ahmet Demircan'a ve bürokratlara teşekkür ettiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz tarafından, uyuşturucu madde bağımlılığı ve diğer bağımlılıklarla mücadelenin önemi ile bu konularda Bakanlık olarak yaptıkları ve yapmayı planladıkları çalışmalar,

Sağlık Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Elif Güler Kazancı tarafından, Uyuşturucu ile Mücadele Acil Eylem Planı'nda gerçekleştirilen faaliyetler,

Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürü Prof. Dr. Alper Cihan tarafından, uyuşturucu madde bağımlılarının geri kazanmanın önemi ve bu konuda yapılması gerekenler,

Sağlık Bakanı Ahmet Demircan tarafından, uyuşturucu madde bağımlılığıyla mücadelenin önemi ile bu konuda Bakanlık olarak yaptıkları ve yapmayı planladıkları çalışmalar,

Hakkında birer sunum yapıldı.

Sağlık Bakanı Ahmet Demircan, Eskişehir Osmangazi Üniversitesinde 4 akademisyenin katledilmesine ve hayatını kaybedenlere Cenab-ı Hak'tan rahmet dilediğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Komisyon gündeminde görülecek başka konu bulunmadığından saat 16.55'te toplantıya son verildi.

5 Nisan 2018 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.13

BAŞKAN: Yılmaz TEZCAN (Mersin)

BAŞKAN VEKİLİ: Kerem Ali SÜREKLİ (İzmir)

SÖZCÜ: Gökçen ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya)

KÂTİP: Lütfiye İlksen CERİTOĞLU KURT (Çorum)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli milletvekilleri, Millî Eğitim Bakanlığımızın çok değerli bürokratları, değerli basın mensupları, kıymetli uzman arkadaşlarım; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bugün 13’üncü toplantımızın Birinci Oturumunu açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Yılmaz Tezcan’ın, Komisyonun şimdiye kadar yaptığı çalışmalarla ve katılımlarından dolayı Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz’a ve bürokratlara teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Sayın Bakanım, tekrar hoş geldiniz diyorum.

Millî Eğitim Bakanlığımızın değerli bürokratlarına da hoş geldiniz diyorum.

Kusura bakmayın, biraz geç kaldık ama malum bu Komisyonumuz 10 Ocak 2018 tarihi itibarıyla kuruldu. Ülkemizdeki uyuşturucu kullanım oranlarının, özellikle Avrupa ülkelerine kıyasla çok düşük seviyelerde olduğu söylenebilir ancak 2007 yılından 2016 yılına kadar uyuşturucu kullanımı sebebiyle hayatı kaybeden 2.148 vatandaşımız ile etkilediğı aile, çevre ve toplumdaki karşılığı birlikte değerlendirildiğinde uyuşturucu probleminin rakamlarla ifade edilemeyecek kadar büyük bir sorun olduğu görölmektedir.

Ayrıca, özellikle son dönemlerde gençler arasında yayılma eğilimi gösteren sentetik “cannabinoid” ve uyuşturucu maddeler tüm dünyayı tehdit etmektedir. Dolayısıyla ülkemiz de bu noktada çok önemli bir kavşakta yer almaktadır. Topyekün bir mücadeleyi gerektirir. Multidisipliner bir yaklaşım mutlaka şarttır. Bireyin, ailenin, devletin tek başına üstesinden geleceğı bir sorun değıl, bütün millet olarak bu konuya eğilmemiz, çözüme kavuşturmamız gerekiyor. Yeni önlemlerin alınması gerçeğı ortaya çıktı şu ana kadar.

Hayat şartlarının değışmesiyle birlikte, madde bağımlılığı yanında yeni bağımlılık türleri de ortaya çıktı Sayın Bakanım, biliyorsunuz. Alkol, uyuşturucu, sigara gibi bağımlılıklar, artık internet, teknoloji, kumar bağımlılıkları gibi pek çok bağımlılıklar var ama internet ve teknoloji bağımlılığıyla ilgili de Komisyonumuz çalışmalarını yaptı. İnşallah, bu süre içerisinde hazırlayacağımız raporla birlikte birtakım çözüm önerileri sunacağız.

şu güne kadar Komisyonumuz çeşitli çalışmalar yaptı. 2 Kasım 2017 tarihine dört siyasi partinin oy birliğıyle kuruldu ve 10 Nisan itibarıyla da üç aylık çalışma sürecini tamamlayacak. Komisyonumuz 7 AK PARTİ, 3 CHP, 1 MHP, 1 de HDP’li milletvekilimizden oluşmaktadır. şu ana kadar toplam 12 toplantı gerçekleştirdik, bu 13’üncü toplantımız. Toplantılarımızda bu haftayı değerli bakanlarımıza ayırdık. Dün İçişleri Bakanımız Trabzon Milletvekilimiz Sayın Süleyman Soylu’yu, Gençlik ve Spor

Bakanımız Rize Milletvekilimiz Sayın Osman Aşkın Bak Bey'i dinledik. 2 bakanımızla birlikte bir Komisyon Başkanımız, 21 akademisyen, 18 kamu kurumu temsilcisi, 5 eski kullanıcı, 3 sivil toplum kuruluşu temsilcisi, 3 gazeteci, 1 belediye başkanı, 1 cumhuriyet savcısı olmak üzere toplam 83 kişi dinlenmiş oldu Komisyonumuzda. 30 farklı kurumdan bilgi talebinde bulunduk.

Sayın Bakanım, bu arada, tabii, saha çalışmaları çerçevesinde son olarak Ankara, Mersin ve Gaziantep incelemelerinde bulunduk. Yurt dışı incelemeleri kapsamında da Londra'da geçen hafta Metropolitan Polisiyle birlikte bir incelemede bulunduk tedavi, rehabilitasyon ve önleme noktasında.

İnşallah 10 Nisanda bu dinlemelerimizi bitiriyoruz, üç aylık süre tamamlanıyor. Yarın da Başbakan Yardımcısı Sayın Recep Akdağ ve Adalet Bakanımız Sayın Abdulhamit Gül beyleri dinleyeceğiz ve bütün dinlemelerimizi tamamlamış olacağız. Ardından raporumuzu da inşallah tamamına erdireceğiz.

Ben tekrar hoş geldiniz diyorum. şeref verdiniz.

Çok değeri bilgilerinizi dinlemek istiyoruz. Sonra da milletvekili arkadaşlarımızla katkıları ve soruları olursa onları tamamlayacağız.

Saat onla on iki arasıydı Sayın Bakanımıza verdiğimiz süre. Tabii, süre konusunda kısıtlama yok, biz buradayız sabaha kadar.

Tekrar hoş geldiniz.

Sözü size bırakıyorum Sayın Bakanım.

Buyurun.

III.- SUNUMLAR

1.- Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz'ın, uyuşturucu madde bağımlılığı ve diğeri bağımlılıklarla mücadelenin önemi ile bu konularda Bakanlık olarak yaptıkları ve yapmayı planladıkları çalışmalar hakkında sunumu

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Teşekkür ediyorum.

Muhterem Başkanım, milletvekili arkadaşlarım; Türkiye Büyük Millet Meclisi Uyuşturucu Madde Bağımlılığı ve Yeni Bağımlılık Türlerinin Araştırılarak Bağımlılığın Nedenlerinin ve Alınacak Tedbirlerin Tespit Edilmesi Maksudıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonu hayırlı uğurlu olsun. Başkanını ve üyelerini tebrik ediyorum.

Gerçekten, ölkemizin gündemine girmiş ve tek bir kişi bile etkilese mutlaka bir şeyler yapmamız gereken bir alan. Bundan dolayı da her bakanlığı ve herkesi ilgilendiren bir konu. Hiç kimse bu alandan muaf, korunmuş değıldir. Dolayısıyla da el birliği içerisinde, bütün kurumların iş birliği içerisinde iyi bir çalışma yapılırsa Türkiye iyi bir mesafe alır diye düşünüyorum.

Bizleri de davet ettiğiniz için sonsuz teşekkür ediyorum.

Tabii, nerede bir eksik? Biz hep şunu söylüyoruz, bu her alanda doğru: Eğer bugün Türkiye'de bir ilerleme varsa, hangi alanda olursa, her şeyde mutlaka eğitimin bir katkısı vardır diyoruz. Ama gerileme de varsa, eksiklik de varsa mutlaka onda da eğitimin payı olduğunu düşünüyorum. Nerede ne eksiklik varsa eğitim şart. Ne yapılması lazım? Eğitimin biraz daha kaliteli olması. Ne yapılması lazım? Bu konuda öğretmenlerin, eğitimcilerin, sınıf öğretmenlerinin, rehber öğretmenlerin biraz daha özen göstermesi lazım, biraz daha gayretli olması lazım, Millî Eğitim Bakanlığının gereken sorumluluğu üstlenmesi gerekli. Her konuda mutlaka Millî Eğitim Bakanlığının yapacağı bir şey vardır diyoruz. Eğitim şart.

Muhterem Bakanım, Komisyonumuzun değerli uyereleri; eğitim en genel şekilde, istendik yonde davranış değişikligi süreci veya kùltùrlenme süreci olarak tanımlanmaktadır. İster bir davranış değişikligi süreci isterse kùltùrlenme süreci olarak tanımlansın, her iki durumda da öğrencilerin hayatta karşılaşacakları sorunlar karşısında güçlü bir biçimde mücadele edebilmeleri için olumlu tutum ve davranış geliştirmeleri önem kazanmaktadır. Bu çerçevede, öğrencilerin her türlü zararlı alışkanlıklardan ve bağimliliklerden kaçınmalarını sağlamak da eğitim sisteminin temel görevlerindendir.

Son yıllarda, ùlkemizde özellikle öğretim programlarında yapılan güncelleme çalışmalarıyla değerler eğitimi de ön plana çıkarılmıştır. Her seviyedeki öğretim programı için 10 kök değer belirlenmiştir. Adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik olarak belirlenen bu kök değerlerin tamamı öğrencilerimizin kötü alışkanlıklar edinmelerini önlemeyi, bağimlilikten korunmalarını sağlayıcı tutum ve davranışları kazandırmayı amaçlamaktadır. Arkadaşlarımızın da göreceği gibi evrensel değerlerdir. İçimizdeki hiç kimse adalet olmasın, dostluk olmasın, dürüstlük olmasın, öz denetim olmasın, sabır olmasın, saygı olmasın, sevgi olmasın, sorumluluk olmasın, vatanseverlik ve yardımseverlik olmasın diye bir şey söylemez. Bilin ki bu değerlerin hemen hemen her biri Avustralya’da da aynıdır, Yeni Zelanda’da da aynıdır yani evrensel değerlerdir.

Aynı şekilde, öğretim programlarımızda yer alan temel yetkinlikler arasında yer alan sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlik bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân tanıyacak, gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini de kapsamaktadır.

Milli Eğitim Temel Kanunu’muzda var çok açık bir şekilde, millî eğitimin genel ilkeleri olarak, Türk millî eğitiminin genel amacı: Türk milletinin bütün fertlerini, istisnasız, hiç kimseyi geride bırakmadan millî, ahlaki, insani, manevi, kùltürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; yine, Türkiye Cumhuriyeti’ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen, bilincinde olan, bunları davranış hâline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek. Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı bir şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere sahip olmak, topluma karşı sorumluluk duyan, yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek; yine, öğrencilerimizi hayata hazırlamak ve onların kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna da katkıda bulunacak şekilde yetiştirmek, Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak, nihayet Türk milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmak için evlatlarımıza eğitim veriyoruz.

Öğretim programlarının konu ve kazanımları arasında her seviyede zararlı alışkanlıktan korunma; sigara, tütün, alkol ve zararlı alışkanlıklardan korunma; alkol, uyusturucu ve uyarıcı maddelerden uzak kalmanın önemi; teknoloji bağimliliğinin zararları, Kızılay ve Yeşilay gibi kamu yararına çalışan kurumların önemi gibi konulara da yer verilmiştir.

Bağimlilik ve ilişkili konular, farklı derslerin programlarının uygun yerlerinde, konunun ele alınışına uygun şekilde, uygun bir seviyelendirme ve konunun farklı boyutlarına yönelik bilgi, tutum ve davranış kazandırıcı şekilde yer verilmektedir. Özet olarak, yerinde, yeterlice; ne çok fazla aşırı ne de çok az.

O hâlde, Millî Eğitim Bakanlığının bu mücadelede üstlendiği sorumluluk öğretim programlarında buna karşı bir bilinç oluşturmak, oluşan farkındalığın seviyesini artırmak.

Temel eğitim düzeyinde öğretim programında bağimlilik konusunu nerelerde, nasıl alıyor, onun hakkında da biraz bilgi vermek isterim. Temel eğitim düzeyinde, ilkokul ve ortaokulda, fen bilimleri dersi programında, 4’üncü sınıfta, alkol ve sigara kullanımının insan sağlığına olumsuz etkilerinin

Yine, beden eğitimi ve spor dersi oğretim programının ilgili kazanımlar ve açıklamalar bölümünde fiziksel etkinliklerde yiyecek ve içecek seçiminde bilinçli tüketiciler davranışları sergilemesini, hangi besin desteklerinin yararlı -vitamin B grubu, vitamin C ve vitamin D, mineraller, kalsiyum, magnezyum, sporcu iei ve benzeri- hangi besin desteklerinin zararlı -aşır protein destekleri, enerji içecekleri gibi- olduğunun açıklanmasını istiyoruz.

Oyun ve fiziki etkinlikler dersimiz var. Bu dersi oğretim programının özel amaçları bölümünde oyun ve fiziki etkinlikler dersinde rencilerin oyun ve fiziki etkinlikler yoluyla hayatları boyunca kullanacakları temel hareketler, aktif ve sağlıklı hayat becerileri, kavramları ve stratejileriyle birlikte bunlarla ilgili hayat becerilerini ve değerleri geliştirerek bir sonraki eğitim düzeyine hazırlanmalarını istiyoruz. Aktif ve sağlıklı hayat alışkanlık kazanmasını da istiyoruz.

Din kültürü ve ahlak bilgisi oğretim programında da var. Yine, bu programın ilgili kazanımlar ve açıklamalar bölümünde retmenimizden bilgi olarak şunu istiyoruz: İşlam dininin yasakladığı zararlı alışkanlıkları ayet ve hadislerden örnek vererek açıklamalarını, sigara kullanmak, alkollü iki içmek, kumar oynamak, uyusturucu madde kullanmak ve zararlı alışkanlıklara bu kapsamda yer verilmesini, zararlı alışkanlıkların bireysel ve toplumsal hayat üzerindeki olumsuz yansımalarına değinilmesini, zararlı alışkanlıkların başlama sebeplerinin sorgulanmasını, zararlı alışkanlıklardan korunma yollarının tartışılmasını, zararlı alışkanlıktan herkesin kaçınmaya istekli olmasını, yine, İşlam dininin temel esaslarının, can, nesil, akıl, mal ve din emniyetiyle ilgili, ortaya koyduğu hedef ve ilkeleri analiz etmesini, canın korunmasında iş sağlığı ve güvenliği, malın korunmasında haksız kazanç, aklın korunmasında zararlı alışkanlıklar, neslin korunmasında aile kurumunun önemi gibi konulara da mutlaka değinilmesini istiyoruz.

Yine, insan hakları, yurttaşlık ve demokrasi oğretim programımız var. “İlişkili kazanımlar ve açıklamalar”da haklarıyla ilgili kendi yaşamlarından örnekler verilir. Nedir? Can hakkı, beden ve mal dokunulmazlığı, yaşam hakkı, düşünce hakkı, inanç ve ifade özgürlüğü, yaşama, çalışma, sağlık, eğitim, oyun, dinlenme ve benzeri haklar üzerinde durulmasını istiyoruz. Türkçe dersi oğretim programında uygulamada dikkat edilecek hususlar konusunda temalar ile sağlık ve spor var. Beden eğitimi, beden sağlığı, beslenme, dengeli beslenme, hareketlilik, hastalıklardan korunma, ilaç kullanımı, ilk yardım, öz bakım, ruh sağlığı, sağlıklı beslenme, sağlıklı yaşam, spor kültürü, sportmenlik, temizlik, uyku ve benzeri hususlara retmenlerimizden rencilerimizin dikkatinin çekilmesini istiyoruz. Sosyal bilgiler dersi oğretim programı var, “İlişkili kazanımlar ve açıklamalar” bölümünde kurumların ve sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarına ve sosyal yaşamdaki rollerine örnekler verilmesini, Yeşilay gibi kamu yararına çalışan yarı resm kurumlar ile vakıf ve derneklerin de çalışmalarına bu kapsamda değinilmesini istiyoruz. Lise düzeyinde de beden eğitimi ve spor dersi oğretim programında beden ve ruh sağlığını olumsuz etkileyen alışkanlık ve bağımlılıklardan uzak durulmasını, “İlişkili kazanımlar ve açıklamalar” bölümünde beden ve ruh sağlığını olumsuz etkileyen alışkanlık ve bağımlılıkların zararlarının açıklanmasını, madde bağımlılığı ve zararlı alışkanlıkların sporcular üzerindeki olumsuz etkilerinin de açıklanmasını istiyoruz.

Yine, kime ders oğretim programımız var. Bu dersi “İlişkili kazanımlar ve açıklama” bölümünde ilaçların farklı formlarda kullanılmasının nedenlerinin açıklanmasını, piyasalardaki formlarının –hap, şurup, iğne, merhem- temel özelliklerine değinilmesini, yanlış ve gereksiz ilaç kullanımının insan sağlığına, ülke ekonomisine, vreye verdiği zararların da rencinin dikkatine getirilmesini istiyoruz.

Yine, sağlık bilgisi ve trafik kültürü dersi var. Bu dersi oğretim programında “İlişkili kazanımlar ve açıklamalar” bölümünde tütün ürünleri, alkol ve madde kullanımı sonuçlarının değerlendirilmesini, tütün ürünlerinin insan sağlığı üzerindeki etkileri üzerinde durulmasını, alkolün insan sağlığına ve

davranışlarına olan etkileri üzerinde durulmasını, alkol bağımlılığının bireyin aile içi ve toplumsal hayattaki ilişkilerine verdiği zararlara değinilmesini, madde kullanımının insan sağlığına ve davranışlarına olan etkilerinin açıklanmasını; tütün ürünleri, alkol ve madde bağımlılıklarından korunmak için kararlı ve tutarlı iletişim becerilerine sahip olunması gerektiğinin farklı etmesini istiyoruz. Yine, güçlü ve güçlendirilmesi gereken yanlarının farkında olmalarını istiyoruz. Stresle baş etme yollarını bilmelerini istiyoruz, bunun önemli olduğunun vurgulanmasını istiyoruz. Yakın ve uzak çevresinden gelen baskılara karşı iradesini kullanarak “Hayır” diyebilmesinin önemi üzerinde durulur. Rahmetli, eski bakanımız vardı Kamran İnan, “Hayır diyebilen Türkiye” diye de bir kitabı var. Dolayısıyla “Hayır” diyebilmeyi de evlatlarımıza öğretebilmeliyiz.

Stresle baş etmenin yollarını bilecek. Teknoloji bağımlılığından kurtulmak için kurum, kuruluş, okul, aile ve akranlarından yardım istemesi gerektiğinin belirtilmesini; teknoloji bağımlılığının sonuçlarının değerlendirilmesini, teknolojinin dengesiz kullanımının sağlığa etkilerinin fark ettirilerek olumsuz sonuçlarının tartışılmasını, teknoloji kullanırken zamanı doğru yönetmenin önemini vurgulanmasını, teknolojik ürünlere sahip olmanın sosyal bir statüyü göstermediğinin fark ettirilmesini, teknolojinin doğru kullanımı hakkında ürün oluşturarak sunmalarını istiyoruz.

Yine, trafik kazalarının nedenlerini açıklarken de insan, araç, yol ve çevre koşullarının trafik kazalarına etkisi üzerinde durulduğunu, kazaların yüzde 90 sebebiyle insan hatasından kaynaklandığını; insan hatasına ilişkili olan da yorgunluk, dikkatsizlik, uykusuzluk, görme kusurları gibi trafik ve yol güvenliği için risk oluşturacak faktörlere değinilmesini; bunların yanında, alkol, uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin etkisi altında araç kullanılmaması gerektiğinin de açıklanmasını; konunun işlenişinde güncel, istatistikli verilerden, örnek olay ve görsel videolardan da yararlanılmasını istiyoruz.

Yine, liselere yönelik din kültürü ve ahlak bilgisi dersi öğretim programında, bu programın “İlişkili kazanımlar ve açıklamalar” bölümünde gıda maddeleri ve bağımlılık konusundaki dinî ve ahlaki ilkelerini açıklanmasını, yiyecek ve içecekler konusunda, eşyada asıl olanın ibahadır ilkesi kapsamında yasakların sınırlı, helaller alanınının geniş olduğunun vurgulanmasını... Herkes de çevresine baksın, herhâlde İslam dininin de genel kültürümüzde yasakladığı üç beş şeydir ama serbest olan, herkesten yapılması istenen belki yüzlerce alan vardır. Yani, bir alkoldür, alkollü olandır ama geri kalan yüzlerce meyve suyu, yüzlerce su, hepsi serbesttir ama genelde yüzlerce serbestlik görülmez de herkes “Ya bundan uzak dursan iyi olur.” denildiğinde “Ya, buna da gerek var mıydı?” diye getirir.

İslam dinine göre yenilmesi ve içilmesi yasaklanmış olan gıdalara örnekler verilir, yiyecek ve içeceklerle ilgili yasakların delillerine ve hikmetlerine yer verilir. Genetiği ve öz niteliği değiştirilmiş yiyecek ve içeceklerin insanın beden ve ruh sağlığı üzerindeki etkilerine denilmesini; uyuşturucu madde, alkol ve sigara kullanımı ile kumar oynamak gibi bağımlılığa neden olan zararlı alışkanlıklara da yer vermesini öğretmenlerimizden istiyoruz. Yine, ortaöğretim temel dinî bilgilerden de alkol ve madde bağımlılığı konular arasında var. “İlişkili kazanımlar ve açıklamalar” bölümünde de sosyal hayatı olumsuz etkileyen unsurları fark etmesini istiyoruz. Bununla ilgili olarak Bakanlığımızın 2014 yılında bir genelgesi var, Başbakanlığımızın genelgesinden sonra ama “Millî Eğitim Bakanlığı ne yapar bununla ilgili?” denildiğinde, buradaki öğretim programları bizi asli unsurumuz ama öğretim programlarımızın yanında Nabi Bey döneminde çıkmış ve hâlâ da geçerliliğini, güncelliğini koruyan bir genelge. Eğer vaktimiz varsa Muhterem Başkanım, buna da şöyle bir değinmek isterim çünkü bizden beklenenler de budur diye düşünüyorum. Bireylerin doğup büyüdükleri ve sosyalleştikleri aile ve okul ortamları ile sosyal çevreleri onların sağlıklı, mutlu, başarılı ve çevresiyle uyumlu; sosyal becerileri gelişmiş, üretken insanlar olmanın da en hayati unsurlarıdır. Bu unsurlardan birinde ya da birkaçında olumsuzluk olması bireyin yaşantısında karşılaştığı risk faktörleriyle mücadele etmede sorunlara neden

olmaktadır. Bu risk faktörleri arasında çağımızın en önemli sorunlarından biri de uyuşturucu kullanımı ve bağımlılığı olarak gözlemlenmektedir. Sağlığa zararlı ve bağımlılık yapıcı maddeler bedensel, zihinsel ve ruhsal hastalıklara neden olduğu gibi, toplumsal zararlara, intihara, cinayete, gasba, anarşiyeye, aile parçalanması gibi telafisi mümkün olmayan sonuçları ortaya çıkarmaktadır. Yine, alkol zararlı madde ve uyuşturucu kullanımı ve bağımlılığında, bunların başlanmasına neden olan etkenler arasında, içinde bulunan çevresel faktörlerin, eğitim durumunun, arkadaş grubunun, zararlı maddeye kolay ulaşılabilirliğin, aile tutumlarının; ilgisizlik, sevgisizlik, merak ve buna benzer hususların olduğunu ifade etmekte bu genelge. Yine, alkol, zararlı madde ve uyuşturucu madde kullanımı ve bağımlılıkta en önemli risk grubunu örgün ve yaygın eğitim kapsamındaki 12-18 yaş arasındaki ergenlerin oluşturduğu, bu bakımdan, gençlerimizin zararlı alışkanlıklardan korunması ve onlara sağlıklı yaşama bilincinin kazandırılmasında en büyük görevin eğitim kurumlarına düştüğü; bu kapsamda yürütülecek çalışmalar ve alınacak önlemlerde okul, öğretmen ve ailelerin iş birliği yapmasının çok önemli olduğu, açıklanan nedenlerle öğrencileri sağlığa zararlı alışkanlıklardan korumak amacıyla uyuşturucu kullanımı ve bağımlılığıyla mücadele konusundaki aşağıdaki önlemlerin alınmasını bütün teşkilatlarımıza talimatlandırıyoruz. Nedir bu? İl ve ilçe millî eğitim müdürlükleri koordinasyonunda, tütün ve tütün ürünleri, alkol ve uyuşturucu bağımlılığıyla mücadele konusunda ulusal olarak hazırlanan eylem planlarının diğer ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde uygulanmasına yönelik bir komisyon oluşturulmasını, bu komisyonlarda hayat boyu öğrenmeden sorumlu şube müdürleri ile rehber öğretmenlerin de yer almasını istiyoruz. Bu komisyonun çalışmalarına yönelik izleme ve değerlendirme sisteminin de oluşturulmasını istiyoruz.

Yine il, ilçe millî eğitim komisyonlarınca Adalet Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Türkiye Yeşilay Cemiyeti ve ilgili kurum ve kuruluşlarca hazırlanan madde bağımlılığı ve uyuşturucuyla mücadeleye yönelik strateji ve programlar kapsamında eğitim ve etkinlik faaliyetlerinin yapılmasını, sonuçlarının değerlendirilmesini ve raporlanması istiyoruz. Gençlere yönelik koruyucu, önleyici çalışmaların üniversiteler, ilgili kurum ve kuruluşlar ve uzman kişilerle iş birliği yapılarak yürütülmesini istiyoruz. İllerde yatılı okul ve pansiyonu olan okullardan başlamak üzere, bu okul yöneticileri ile öğretmenlere uyuşturucu madde bağımlılığı konusunda hizmet içi eğitim, kurs ve seminerlerin düzenlenmesini istiyoruz. Tüm eğitim kurumlarında anne babaların 0-18 yaş aile eğitim programı kapsamında gelişim dönemleri, ergenlik döneminin özellikleri, uyuşturucu kullanımı bağımlılığı ve önlenmesi konusunda bilgilendirilmelerini istiyoruz. Ailelerin çocuklarını izlemelerini, arkadaşlarını tanımalarını, çocuklarıyla doğru iletişim kurmalarını; onların yanında olduklarını, destek olduklarını göstermelerini; çocukları internet ve bilgisayar kullanımının konularından seminer, toplantı, afiş, broşür ve benzeri şekilde desteklenmesini; öğrencilere stresle başa çıkma, çatışma çözme becerileri geliştirme, etkili reddetme davranışı, “Hayır” diyebilme, akran baskısına karşı koyabilme, öfke yönetimi gibi konularda eğitimler verilerek yaşam becerilerinin geliştirilmesini... Yine, Yeşilayla 2014 tarihinde Bakanlığımız bir protokol imzalandı. Bu protokol Bağımlılıkla Mücadele Eğitimi Projesi Uygulama Protokolü’dür. Bu protokol kapsamında, örgün eğitim alan öğrenci ve veliler başta olmak üzere; öğretmenlere, yöneticilere ve yaygın eğitim alan öğrenci ve kursiyerlere “Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Programı” adı altında hazırlanan, alkol, tütün, uyuşturucu madde, teknoloji ve bağımlılıkla mücadele içeren bilgilerin verilmesinin sağlanması; yine, eğitimde kimyasal madde içeren, koku ihtiva eden eğitim araç ve gereçlerinin kullanılmamasını... Bizim zamanımızda çok yaygındı, bilhassa da silgiler, güzel de kokardı, âdeta bir cazibesi vardı, kokladıkça koklama gelirdi, işte, bir alışkanlığın sanki başlaması gibiydi. Dolayısıyla, bunlar yasaklandı. Su bazlı ürünlerin tercih edilmesinin sağlanması ve kullanım alanında kısmi veya genel havalandırma sistemi bulunması zorunluluğunun uygulanmasını, öğretmenler tarafından hazırlanan ve

eğitim ortamlarında kullandıkları yazılı, gorsel araçlarda sağlığa zararlı maddelerin ad ve resimlerini kesinlikle bulunmamasını, bu tür maddelerle karşılaştıklarında nasıl davranmaları gerektiği konusunda meraklandırıcı ve özendirici olmayan eğitim verilmesi... “Bazen şüyü vukuundan beterdir.” derler. Bir şeyi engellemek isterken öyle bir anlatırsınız ki karşıdaki kişinin belki merakını uyandırabilirsiniz. Dolayısıyla buna da varmayacak şekilde bir eğitimin, bilgilendirmenin yapılmasının doğru şekil olduğunu ifade ediyoruz.

Yine, eğitim kurumlarında koridorlar dâhil olmak üzere, her türlü eğitim, sağlık, üretim, ticaret, sosyal, kültürel, spor, eğlence ve benzer amaçlı özel hukuk kişilerine ait olan ve birden çok kişinin girebileceği -konutlar hariç, ikamete ilişkin- binaların kapalı alanlarından tütün ve tütün ürünlerinin tüketilmesinin engellenmesi; okul öncesi eğitim kurumlarının, dershaneler, özel eğitim ve öğretim kurumları dâhil olmak üzere, ilk ve ortaöğrenim kurumlarının kültür ve sosyal hizmet binaların kapalı ve açık alanlarında tütün ve tütün ürünlerinin tüketilmesinin engellenmesi; tütün ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firmaların isimleri, amblemleri veya ürünlerin marka ya da işaretleri veya bunları çağrıştıracak alametleri ile kıyafet, takı ve aksesuarların taşınmasının eğitim ortamında engellenmesi; sağlık eğitim, öğretim, kültür ve spor hizmeti verilen yerlerde tütün ürünlerinin satısının yapılmaması; her türlü sakız, çerez, oyuncak, kıyafet, takı, aksesuar ve benzeri ürünler ile tütün ürünlerine benzeyecek veya markasını çağrıştıracak ürünlerin eğitim ortamlarında dağıtımının ve satısının engellenmesini; başta eğitim kurumlarının lavaboları olmak üzere, diğer olabilecek açık ve kapalı alanlarda tütün ve tütün ürünlerinin kullanımının denetlenmesini; öğrencilere örnek olmaları bakımından, tütün ve tütün ürünleri kullanan öğretmen ve yöneticilerin –öğretmenlerimizin mümkün olduğunca bunlardan uzak kalmasını istiyoruz. Öğretmen rol modeldir. Eğer öğretmen yaparsa öğrencinin de ona öykünme, ona benzeme, onu taklit etme eğilimi artıyor- öğrencilerin görebileceği, okul çevresi gibi dışı alanlarda... “Mümkünse yapma, eğer illaki yapacaksan da öğrencinin görmediği bir yerde yaparsan daha uygun olur.” diyoruz. Yine, Alo 171 sigara bırakma danışma hattı ve sigara bırakma poliklinikleri gibi yerlere yönlendirmenin yapılması, risk grubunda olan öğrencilerin tespit edilerek ailesiyle iş birliği yapılması, aile ilişkilerinin güçlendirilmesi, okula devamlarının sağlanması... Genelde bu tür madde bağımlılığına başlayan tiplerin herhâlde ilk öne çıkan, okula yansıyan bölüm de devamsızlığın başlamış olması.

Okula devamlarının sağlanması ve okul başarılarının artırılmasına yönelik rehberlik servisiyle iş birliğinin yapılması, risk altında olan öğrencilerin sınıf rehber öğretmenleri ve müdür yardımcısından oluşan bir ekiple aile ziyaretlerinin yapılarak gelişimlerinin değerlendirilmesinin yapılması, risk altında olan öğrencinin psikolojik ve tıbbi bilgilerinin kişisel verilerin gizliliği esasına uygun olarak saklı tutulması ve öğrenci aleyhinde kullanılmaması... Eskiden bu tür maddeleri kullananların mutlaka rehber öğretmenler tarafından ilgililere bildirilmesi, ihbar edilmesi yükümlülüğü vardı, daha sonra Türk Ceza Kanunu’nda değişiklik yaparak bunun, öğrenciler ile rehber öğretmenlerin bununla ilgili mücadelede engel oluşturulacağını düşünerek rehber öğretmenleri âdeta muhbir olma durumundan çıkarmış olduk.

Yine, okul kantinlerinde sağlığa zararlı maddeler ve öğrencilerin beslenmesini olumsuz etkileyen yiyeceklerin bulundurulmamanın sağlanması ve satısının engellenmesi konusunda denetlenmesi... Bu açıdan da Sağlık Bakanlığı liste veriyor. Sağlık Bakanlığımızın vermiş olduğu o listenin dışında hiçbir şeyin kantinlerimizde satılmaması esastır; satılıyorsa bu, genelgemize, talimatımıza aykırıdır, onun da denetiminin yapılması gerekir.

Yine, Bakanlığımız ve İçişleri Bakanlığı arasında okullarda güvenli ortamın sağlanmasına yönelik koruyucu ve önleyici tedbirlerin alınmasına ilişkin iş birliği protokolü imzalandı, bu protokole istinaden okul irtibat görevlileri ile okul yönetimlerinin etkin iş birliği yapması getirildi, okulların

gvenliginin guclendirilmesine ozel gvenlik marifeti ve gvenlik kamerasinin kullanilmasina imkanlarin saglanmasi... Riskli okullari Icisleri Bakanligimiz belirledi. O okullarin Bakanligimiz tarafından kameralarla donatilmasini ASELSAN'dan alarak cunku Emniyet Genel Mudurlugumuz de ASELSAN'in sistemlerini kullaniyor. Dolayisiyla o sistemlerde bir uygunluk olabilmesi icin ASELSAN'i tercih ettik. O riski belirlenmis okullari kameralarla donatmaya basladik ancak Icisleri Bakanimiz da -bizimki herhalede 700'un uzerinde bir okuldu- valilerimize, ozel talepleri olarak kendi illerinde bine yakin okulun bu sistemle donatilmasini da talep etti.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Dün ifade etti.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Dün ifade etti. Ben sonsuz tesekkür ediyorum. Dedim ya tek bir kurumun tek başına çalışabilmesi de mümkün değildir. Her birisinin diğerine, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, bu arada Yeşilay'ı da özellikle saymam gerekir. Gerçekten kamu yararını, hakikaten bir dernek herhâlde sayılsa, arkadaşlar da, eğitim uzmanları da onların hazırlamış olduğu materyaller gerçekten çağın gerektirdiği, bilime, teknolojiye uygun ve etkin olduğunu ifade etmektedirler.

Okul ve eğitim kurumlarımızın 100 metre çevresinde büfe, kahvehane gibi yerlerde sigara ve alkolü maddelerin satışının engellenmesi için Millî Eğitim müdürlüğü, kolluk kuvvetleri, polis, jandarma, yerel yönetimler ve il uyusturucu koordinasyon kurulu ve benzer kurumlarla iş birliği yapılmasını, okulların çevresinde bulunan seyyar satıcılarının önlenmesi, riskli işletme ve terk edilmiş bir virane mekânların tespit edilmesi amacıyla Millî Eğitim müdürlüğü ve kolluk kuvvetleri, yerel yönetimlerle gerekli önlemlerin alınması konusunda iş birliği yapılması... Belki son olarak da: Öğrencilerin ders dışı zamanlarını spor, sanat, kültür ve izcilik, sosyal sorumluluk projeleri, doğayı koruma, geliştirme etkinlikleri gibi faaliyetlerle yararlı biçimde değerlendirmeleri için okulların bölgesindeki tüm tesis, araç ve gereçlerden ortaklaşa yararlanılması, kış kampları, yaz kampları, gençlik merkezleri, Türkiye İzcilik Federasyonu, Yeşilay gibi sivil toplum kuruluşlarının ilgili birimleri ile iş birliği yapılarak öğrencilerin yönlendirilmesinin sağlanmasını istiyoruz.

Bu açıdan, şunu söylemek isterim: Sağmalcılar Cezaevinin bir savcısı vardı. Bir ara medyaya da çıkmıştı, bayağı da meşhur olmuştu. Onun çok güzel bir açıklaması vardı: “Biz bu cezaevinde tiyatro okulu kurduk. Genelde cezaevinde olan insanların üçte 2'si yani cezasını tamamlayıp çıkanların cezaevini gelme oranları çok fazla. Ama bir grup istisna. Kimdir onlar? Kültürle tanışanlar, üretim yapanlar ama öncelikle de ve özellikle de tiyatro koluna girip de burada gösteriye katılanlardan hiçbirisinin bu ana kadar ben döndüğünü görmedim.” Doyasıyla evlatlarımızı ya sporla var, ya kültürle, ya sanatla, bir şeyle mutlaka ilgilendirirsek âdeta onları kendi alanlarında lisanslı bir sporcu yaparsak, çok iyi bir enstrümanı çalabilecek duruma getirirsek... Niyetimiz o, başladık. İyi mesafe alıyoruz ama daha iyi de yapacağız.

Okul yönetimlerine bu konulara önem verilmesi, arkadaşlarına iyi örnek olan ve sosyal etkinlikte başarılı olan öğrencilerin de ödüllendirilmesi -bu da marifet iltifata tabidir hesabı- bu etkinliklere çok sayıda öğrencinin katılımının sağlanması hususunda Millî Eğitim Bakanlığımızın bütün eğitim teşkilatlarımıza bir talimatı olmuştur.

Ne yapıyor Bakanlık? Bunu yapıyor. Esası ne? Esası bizim bu. Bunun dışında, yarın Başbakan Yardımcımız Recep Akdağ'ı dinleyeceksiniz. Recep Akdağ Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulunun Başkanlığını yerine getirmekte. Bakanlık olarak bu Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kuruluna katılmaktayız. 2 tane genel müdürlüğümüz Bakanlığımızda bu işlerle görevlendirildi. Birisi Özel

Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü –burada- ve Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü ama bağımlılıkla mücadele konusunda koordinasyon görevi rehber öğretmenlerin de bağılı olduğu Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne verilmiştir.

Okullarımızda rehberlik hizmetleri ile kişisel, sosyal, eğitsel ve mesleki hizmet alanında çalışmalar yürütölmektedir. Koruyucu ve önleyici çalışmalarla birçok sorunun yaşanmasının önüne geçilirken bireyi tanıma teknikleriyle bireyin kendini tanımasına ve var olan potansiyelini olumlu şekilde kullanılmasına ve geliştirmesine yardımcı olunması hedeflenmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığımıza bağılı 63 binin üzerinde okul, 238 rehberlik ve araştırma merkezi ve 32 binden fazla rehberlik öğretmenini görev yapmaktadır. Öncelikle bununla mücadelede toplumun mücadeleye katılması önemli, farkındalığın artırılması önemli. Bu tür maddelere talebin azaltılması gerekli.

Çocuk ve gençlerin bağımlılık yapıcı maddelerin risklerinden korunması amacıyla rehberlik hizmetlerinde önleyici ve koruyucu yaklaşım esastır. Bakanlığımızın müfredatının temel hedeflerinden biri, okul öncesi eğitimden itibaren bireyleri temel yaşam becerileriyle donatmaktır. Uyuşturucuyla mücadele kapsamında talebin azaltılması için bilgilendirme, farkındalık kazandırarak öğrenci eğitimleri, aile rehberliğini, öğretmen eğitimleri ile koruyucu ve önleyici rehberlik hizmetleri sunulmaktadır.

Bağımlılıkla mücadele kapsamında Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı hazırlandı Yeşilayla iş birliği içerisinde. Ülkemizde yaşayan çocuk ve gençlerin bağımlılık riskinden uzak ve sağılıklı bir hayat sürdürmelerine katkıda bulunmak amacıyla 2014 yılında biz Yeşilayla protokol imzalandık, o protokolü tekrar uzattık. Sigara, alkol, uyuşturucu madde, teknoloji bağımlılığı ve sağılıklı yaşam alanlarında öğrenci, öğretmen ve aileleri bilgilendiriyoruz.

Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı kapsamında ihtiyaca göre eğitici ve uygulayıcı eğitimler devam ettirilmekte olup bugüne kadar 712 öğretmen eğitici olarak yetiştirildi, bu eğitimciler aracılığıyla da 32 bin rehberlik öğretmenine uygulayıcı eğitimi verildi. Bakanlığımıza bağılı tüm okullarda yıllık rehberlik programı içeriğinde öğrencilerin yaş ve gelişim düzeyleri de dikkate alınarak sigara, alkol, madde ve teknoloji bağımlılığı konularında sınıflar düzeyinde bağımlılıkla mücadele içerikleri doğrultusunda eğitim verilmektedir. Bu kapsamda 2015-2016 eğitim-öğretim yılı sonu da 10 milyonun üstünde öğrenciye ulaştık, 2 milyona yakın velimize ulaştık, 650 binden fazla da öğretmenimize ulaştık.

Yine 2016-2017 eğitim-öğretim yılı sonu itibarıyla de 9 milyon 200 binin üzerinde öğrencimize, 2 milyon 70 binin üzerindeki öğrenci velimize ve 612 binin üzerinde de öğretmenimize ulaştık.

Yeşilay Cemiyeti iş birliğinde, Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı kazanımları doğrultusunda, okul Yeşilay kulüpleri için etkinlik kitabı hazırlandı, çocuk ve ergenlerde tütün, alkol, madde kullanımına yönelik okul temelli kısa müdahale programı, Okulda Bağımlılığa Müdahale Programı hazırlandı. Okuldan Bağımlılığa Müdahale Programı, Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Programı'nın alternatifi değıl, bir adım sonrası olarak görölmektedir. Türkiye bağımlılıkla mücadelenin bilgilendirici ve farkındalık oluşturan misyonunun tamamlayıcısı olarak değerlendirilmektedir, Program sigara, alkol ya da madde gibi zararlı maddelerle bir şekilde tanışmış çocuk ve ergenleri eğitim sistemi dışına itmeden kazanmayı, onlarla doğru iletişim kurmayı ve onları bağımlılığın geliştiği durum ve ortamlardan uzaklaştırarak doğru şekilde yönlendirmeyi hedeflemektedir.

Yine, birçok sempozyum düzenlenmekte. Yine, Yeşilayla birlikte Sağlıklı Nesil Sağlıklı Gelecek Projesi Protokolü kapsamında ülke genelinde ilkokul, ortaokul ve lise öğrencilerini katıldığı bağımlılık konulu yarışma, Sağlıklı Nesil Sağlıklı Gelecek Yarışması düzenlenmektedir. Öğrencilere kıyasla iyi de bir ödül olduğunu belirtmek isterim, 280 binin üzerinde.

Yine, Hayat Boyu  ğrenme Genel Müdürlüğünün de çalışmaları var. Türkiye Yeşilay Cemiyetiyle yapılan protokol 23 Haziran 2017 tarihi itibarıyla beş yıl daha uzatıldı. Proje kapsamında kursiyerlere - ğrenci yerine halk eğitim merkezlerine gidenlere kursiyer tabiri herhâlde daha uygun olur diye d ş nyorum- bu türden bağımlılıkla mücadele içeren bilgilerin verilmesi öngörülmektedir. Projeyle toplumun bağımlılıkla mücadele süreci içindeki bilinç düzeylerinin artırılması yoluyla ülkemizde yaşayan  ocuk, genç ve yetişkinlerin daha ve mutlu bir hayat sürmelerine katkıda bulunması amaçlanmaktadır.

Yine 81 ilden ve 704 formatör sağlıklı yaşam, madde, tütün, alkol ve teknoloji bağımlılığı konularında eğitime alındı, hizmet içi belgesi verildi. Yine formatör aracılığıyla 30 binin üzerinde rehber öğretmene ve 444 halk eğitim merkezi müdürüne uygulayıcı eğitim verildi. 4 Nisan 2018 yani d n tarihi itibarıyla, e-Yaygın verilerine göre, açılan 83.349 kursta toplam 3 milyon 65 bin 731 kişi Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitimi almıştır.

Peki, bağımlılıkla ilgili mücadele kapsamında önümüzdeki dönemde neler yapmayı planlıyoruz? Bu konuda da bir iki bilgi sunmak isterim Komisyonumuza.

Toplumun bilgilendirilmesi, bilinçlendirilmesi ve mücadelede aktif rol alınması için Yeşilay Cemiyeti iş birliğinde geliştirilen farkındalık ve  nleme program olan Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı içeriklerini yeniden değerlendireceğiz, etkililik analizleri yapılacak,  ğrenci,  ğretmen, okul yardımcı personeli ve velilere eğitim verilmesine, yeni eğitici ve uygulayıcıların yetiştirilmesine devam edecek, yine Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı içeriklerinin EBA'ya yani Eğitim Bilişim Ağı'mıza entegre edilmesi sağlanacak.

Yine, Türkiye bağımlılıkla mücadelelerinin bilgilendirici ve farkındalık oluşturan misyonunun tamamlayıcısı olarak bağımlılık konusunda risk altında olduğu tespit edilen öğrencilere ikincil müdahale kapsamında Yeşilay Cemiyeti iş birliğinde tütün, alkol, madde kullanımına yönelik okul temelli kısa müdahale programı yaygınlaştırılacak. Okulda bağımlıya müdahale kapsamında yine uygulayıcıların eğitilmesini planlıyoruz, eğittik, bundan sonra da devam edeceğiz. Okullarımızda Yeşilay kulüplerinin etkinliğinin artırılmasına ilişkin kılavuzları kullanacağız. Bağımlılıkla mücadele kapsamında farkındalık yaratmak üzere tüm okullarda ödüllü yarışmaların düzenlenmesine devam edilecek.

Yine, Türkiye Yeşilay Cemiyeti iş birliğinde ortaokul ve lise öğrencileri için de kumar bağımlılığı konusunda farkındalık artırıcı eğitim içeriğinin hazırlanması planlanmaktadır. Yeşilay Cemiyetiyle iş birliğinde  ocuk ve gençlerin bağımlılıkla mücadele yaşam ve becerileri temelli akran eğitimine dayalı program geliştirme çalışmaları pilot uygulaması yapılması planlanmaktadır.

Son olarak da, 2019 yılında yapılacak ESPAD araştırması için gerekli planlamalara yönelik çalışmalara da başlanacaktır diyorum.

Komisyonunuza böyle bir konuyu, tekrar, hem halkımızın hem de milletimizin gündemine getirildi için sonsuz teşekkür ediyorum.

BAşKAN - Sayın Bakanımıza biz de çok teşekkür ediyoruz. Bakanlık b rokratlarımıza da ayrıca teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakanım, tabii, milletvekili arkadaşlarımızın soruları olacak, katkıları olacak.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Bu arada, özür diliyorum Başkanım, belki şunları göstermem lazım. Hem site var “tbm.org.tr” diye gerçekten güzel bir site. Orada okul öncesi eğitim, ilkokul, ortaokul, lise ve diğeri de var. Yine, işte, Türkiye Bağımlılıkla Mücadele, tbm.org.tr’de hazırlanan kitaplar: Sağlıklı Yaşama, Zararsız Teknoloji, Temiz Hava ilkokul seviyesinde; ortaokul seviyesinde, Sağlıklı Yaşıyorum, Teknoloji Canavara Dönüşmeden. Her birisi gerçekten bilimsel kriterlere uygun olarak hazırlanmış, pedagojik hususlar da dikkate alınarak. Kendin İçin Alkolden Uzak Dur, Kendin İçin Maddeden Uzak Dur, Sağlıklı Bir Hayat -liseler için- Teknolojiye Bağımlı Yaşama, Dumansız Bir Hayat, Alkol Kötülüklerin Kapısı, Uyuşturucu Özgürlüğün Sonu, Sağlık Her İşin Başı, Teknoloji Yerinde, Yeterince -aynı bizim öğretim programlarımızda öğrencilere vermek istediğimiz ilke gibi, yerinde, yeterince- Sigara Vücudun Düşmanı, formatörler ve uygulayıcılar için kılavuz kitabı. Bunlar olmadan diğeriyle mesafe alamıyorsunuz. O zaman uygulayıcı veya rehber öğretmenlere bir çerçeve oluşturulmadan her birisi hangi asgari standartlarda ne kadarını öğrenciye verecek o belli olmuyor. Dolayısıyla da bir mücadeleye başlamanın temel altyapısı gereken altyapıya sahip olmaktadır. Bu da o eğitimin altyapısıyla ilgili... Daha var ama bir örnek olarak arkadaşlardan bunu istedim.

Tekrar teşekkür ediyorum Muhterem Başkanım.

BAŞKAN - Biz de Millî Eğitim Bakanımız Sivas Milletvekilimiz Sayın Doktor İsmet Yılmaz’a bu güzel sunumları için ayrıca teşekkür ediyoruz.

Araştırma Komisyonumuzun şu ana kadar bazı önerileri var. Ben bunu size takdim edeyim Sayın Bakanım. Değerli vekil arkadaşlarımızın da sorusu olacaktır.

Bu kısımda yapacağımız konuşmalarla ilgili değerli basın mensuplarına ben teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Bakanım, gerçekten çok önemli bir konu. Arzın, talebin önlenmesi ne kadar önemliyse eğitimin de, tedavinin de, rehabilitasyonun da birbirinden eksik kalmamak kaydıyla o kadar önemli olduğunu biliyoruz. Bu konunun terör kadar ve hatta terörden daha öte bir ciddi toplumsal ve sağlık sorunu hâline gelmiş olduğunu dünyada görüyoruz çünkü şu ana kadar bizim edindiğimiz izlenimler, verilen istatistiklere göre Birleşmiş Milletlerin 2016 yılındaki raporunda da belirttiğı gibi Sayın Bakanım, dünyada üçüncü rant olarak görülüyor, 1,3 trilyon dolar. E, böyle olunca da inanılmaz bir maddi rantın olduğu, insanların da cazibesini ve dikkatini çekiyor; petrol, silah ve uyuşturucu rantı. Türkiye de bu noktada gerçekten çok kavşak bir noktada. şu anda 81 milyon nüfusa ulaştık. 2023’te, 2053’te, 2071’de nüfus artışlarına baktığımızda 90 milyonu, 100 milyonu geçecek bir ülkeden bahsediyoruz.

Genç bir nüfusumuz var. Eğitim öğretimde gerçekten eğitilmesi gereken, her şeyin başının eğitimden geçtiğini bildiğimiz bir konu. O nedenle, millî eğitimin sadece Bakanlığa bırakılacak, sadece Bakanlığın üstesinden gelecek bir konu olmadığını; bunun, eğitimin artık çocuğun anne karnında başladığını, aileden annenin, babanın, toplumun, çevrenin, mahallenin, mahalledeki bakkala kadar bir topyekûn eğitim hamlesiyle bu işin sürmesi gerektiğini biliyoruz.

şimdi, söz isteyen milletvekili arkadaşlarımız var. Müsaadenizle onlara söz vermek istiyorum.

Ankara Milletvekili Sayın Murat Emir.

Buyurun Sayın Vekilim.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Bakan, değerli bürokrat arkadaşlar; öncelikle bu değerli sunumunuz için teşekkür ederim.

Ben tabii kaçırdıysam bağışlayın beni ama bir iki eksik bulduğum noktayı sizinle paylaşmak ve bununla ilgili ne yapılabilir sorusunun biraz üzerinde durmaktan yanayım.

Öncelikle bu sunumunuzda genel olarak ve çok isabetli bir şekilde millî eğitim müfredatının içeriği ve olanaklar ölçüsünde de sanat, spor, kültürel faaliyetlere gençlerimizin, çocuklarımızın yönlendirilerek uyusturucuyla mücadeleyi hedef aldığınız ortada. Bu da son derece anlaşılabilir bir durum ama burada acaba yerel kolluk güçleriyle iletişimde bir eksiklik var mı diye de benim doğrusu aklıma geliyor çünkü daha çok işte, kamera sistemleri dolayısıyla okul çevrelerinde ve okul içinde kameralar ve onların örtüşmesinden bahsettiniz. Oysa böyle bir mekanizma var ise tabii veya eksik midir, var mıdır, onu da bilmiyorum ama böyle bir mekanizmanın kurulması son derece değerli. Tabii, bakanlıklar düzeyinde üst kurulların oluşmuş olması o koordinasyon açısından kıymetli, tamam ama yerel düzeyde de, yerel kollukla okulun, okul yönetiminin, öğretmenlerin bir iletişiminin, ortaklaşa bir organizasyonunun olması gerektiğini düşünüyorum.

Biz geçen hafta Londra'daydık ve orada hep beraber incelediğimiz bir uyusturucuyla mücadele biriminde polisin sivil kıyafetle zaman zaman geldiğini ve orayı gözlediğini, orayla iletişim hâlinde olduğunu gördük. Çünkü burada özellikle tütün, alkol belki bir yere kadar ama söz konusu olan uyusturucu olunca orada bir çeteleşme, bir suç işleme, dolayısıyla, orada önleyici bir kolluk faaliyetine de ihtiyaç olacağı ortada. Burada acaba bir yerel organizasyonlar, yönetmelikler düzeyinde -yani ben kurumsal ilişkilerden bahsediyorum- bunlarla düzeltilebilir mi? Bu anlamda, bize, Meclisimize veya Komisyonumuza bir görev düşüyor mu? Bence bunun üzerinde durmakta fayda var çünkü orada bir ihtiyaç var gibi.

Bir de elbette rehber öğretmenin kendisine başvuran, bağımlılık dolayısıyla başvuran bir çocuğu ihbar etmesi düşünülemez ama burada kurumun bir istatistik faaliyeti yürütüyor olması gerekir.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) - İzleme değerlendirme.

MURAT EMİR (Ankara) - Evet.

Ve bunların şekli, süresi, kullanılan maddenin ne olduğu, buna karşı ne yapıldığına dönük olarak da ve yapılan mücadelenin etkili olup olmadığına dönük olarak da veya o çocuğumuzun, gencimizin ne kadar takip edildiği, hangi ısrarla takip edildiğine dönük olarak da elimizde yeterli bilgilerin olması gerekir ve bu da, aslında okul idarelerine düşen bir şey. Sizin bu açıdan bir yönetmeliğiniz var mıdır veya varsa buna dönük olarak, bugüne kadar hangi rakamlar elimizde? Ya, biz kaç çocuğumuzu uyusturucu nedeniyle takip ettik, kaç çocuğumuzu tedaviye aldık, kaç çocuğumuzu takip ettik, okulu bırakana kaç defa gidebildik evine? Yani aslında işin püf noktaları, can alıcı noktaları da buralar. Bu anlamda da bir eksiğimiz var mı? Var ise biz bunları nasıl çözebiliriz?

Bir diğer nokta da... Yani burada siyaset yapma arzusunda değilim açıkçası ama “GDO’lu ürünlerin psikolojik ve fiziksel zararlarının anlatılması” diye bir şey söylediniz. Şimdi, bir defa -ben de hekimim- ve GDO’lu ürünlerin fiziksel zararları olduğuna dönük bildiğim kadarıyla bir bilimsel bulgu yok GDO’lu ürünler açısından ama kesinlikle zehir olarak değerlendirebileceğimiz nişasta bazlı şeker var. Şimdi nişasta bazlı şeker de işte son şeker fabrikalarının kapatılmasıyla gündeme geldi. Dünyanın en çok ithal eden yani yüksek oranda ithal eden ülkelerinden birisiydik, bu, aşağı çekilme eğilimi gösterildi. Aslında, bize göre yüzde 2’ler, hatta sıfırlara çekilmesi gereken bir şey. Yani burada biz çocuklara bunun eğitimini verelim, vermeyelim demiyoruz ama aslında bizim Hükümet olarak, devlet olarak bu nişasta bazlı şeker veya kanserojen maddeler veya işte, şeker, obezite gibi toplumsal sağlığı, halk sağlığını birebir etkileyecek besinlerin ithalatını, satışını, üretilmesini düzenlemek, sınırlamak gibi bir görevimiz yok mudur diye de doğrusu düşünmeden de edemedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz.

Buyurun Sayın Bakanım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) - Muhterem Başkanım, eğer müsaade ederseniz burada bizzat genel müdürlerimden bir bilgi alayım, ondan sonra da Murat Bey'in açıklamasına ben de kendi açıklamamı yapayım.

Önce Celil Bey.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ CELİL GÜNGÖR - Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; sayın milletvekilimizin sorduğu “Yerel emniyet güçleri ile okullarımızda bir irtibat var mı uyuşturucu konusunda?”

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Var.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ CELİL GÜNGÖR – Var. Dün Komisyonunda İçişleri Bakanımız da bunu söylediler. İrtibat kişisi var okullarla ilgili yerel emniyette. Onlar zaman zaman okullarda bu tür sorunlar çıktığı zaman o okullarla teşrikimesai yapıyorlar.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) - Ne kadar öğrenciyi takip ettiniz, ne kadar öğrencinin ailesine gittiniz ki, bu rehberlerden ne kadar takip ediyorsunuz ki?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ CELİL GÜNGÖR – Şimdi rehberlik öğretmenlerimiz az önce Sayın Bakanımızın da verdiği rakamlar her yıl değişiyor ama biz iki yıldır 10 milyonun üzerinde, 10 milyonun altına düşmeyecek şekilde öğrenci ilişkilerimiz, uyuşturucu ve madde bağımlılığı ve diğerk teknoloji bağımlılığı konusunda bir eğitim programını uyguluyoruz. Bunlardan da ortalama 2 milyonun altına düşmeyecek de aile hizmetlerimiz var, aileleriyle görüşmeler. Eğer olay akut düzeydeyse, ileri düzeydeyse aile ve sağlık kurumlarıyla ilişkilendirme konusunda okul rehberlik hizmetlerimiz ve rehberlik araştırma merkezlerimiz ilgili kurumlarla aileleri irtibatlandırıyorlar. Kendi çözebilecekleri sorunları kendi bünyemizde, sağlık konusuna giren, rehabilitasyon konusuna giren durumlarda da sağlık kurumları ile ebeveynleri, aileleri irtibatlandırıyoruz.

BAŞKAN - Buyurun .

MURAT EMİR (Ankara) – Bu kısmı soruyorum. Nedir? Yoksa genel olarak tabii ki bir rehberlik hizmeti veriliyor, verilecek de, ellerinize sağlık, elbette, 10 milyon çok kıymetli bir rakam ama sorun yaşanan yerde kaç sorunla karşılaşılıyor, nasıl takip ediyoruz, yeterli miyiz, ne yapacağız? Bu rakamları -varsa eğer- bilsek veya yoksa da buna bir an evvel çalışsak üzerinde diye soruyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ CELİL GÜNGÖR – Rakamlarımız Sayın Vekilim, dediğim gibi 2 milyona yakın aileyi...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yok, yok, onun söylediğı genel bilgilendirmenin dışında bizzat buraya bir şekilde yakalanmış, yakalandıktan sonraki süreçte yani “Şu kişiler böyle aldı ama iyi bir rehberlik ve takiple o kimseler bu şeyin dışına çıkarıldı, şimdi eğitimine devam ediyor.” diye bir çalışma.

Cem Bey, ekleyeceğiz bir husus var mı?

BAŞKAN – Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ CEM GENÇOĞLU - Efendim, saygılar sunuyorum.

Sayın Vekilimizin özellikle ifade ettiği genetiği değiştirilmiş organizmalarla ilişkili bölümler bağlamında birkaç cümle eklemek istiyorum müsaadeniz olursa.

Özellikle vurguladığımız genetiği değiştirilmiş organizmalarla ilişkili doğrudan zararlı olduklarına yönelik bir müdahale söz konusu değil. Bunun yerine daha çok hangi besinlerin yararlı olduğunu, hangi besinlerden hangi vitaminleri aldığımızı, hangi besin desteklerinin zararlı olduğu yönünde birtakım değer vurgusu söz konusudur. Diğer taraftan da genetik araştırmalar üzerine yapılan fen bilgisinin, tam şurada bir kazanım söz konusu, özellikle fen bilimleri dersi 8’inci sınıfı genetik mühendisliğinin özellikle gıda tohumları üzerine yapmış oldukları araştırmalar üzerine hep vurgulanıyor. Şöyle de bir ifade var, Sayın Bakanımız da ifade ettiler: Bunların zararlı olduğu yönünde de birtakım araştırmaların var olduğuna dair birtakım atıflar söz konusu.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Tartışma ortamı oluşturmak, bir hüküm vermek değil.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ CEM GENÇOĞLU - Tabii, bu tartışma ortamı oluşturuluyor ancak sizin de ifade ettiğiniz, okullarımızda, özellikle okul kantinlerinde gazlı içecekler, kızartma gibi maddelere de bizler yer vermiyoruz. Çoğunlukla okullar daha kompozit olmaktan uzak meyve ve meyve suları ile ilişkilendirilmiş bir pazar alanı oluşturulmuş okullarımızda. Yani öğrencilerimiz gazlı içecekler, kızartma gibi şeylerle de beslenmiyorlar okullarda.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Ercan Bey, sizin ekleyeceğiniz bir husus var mı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRÜ ERCAN TÜRK – Sayın Bakanım, sadece şunu ifade etmek isterim Celil Bey’in söylediklerine ilave olarak: Özellikle sayın milletvekilimizin dikkat çektiği bu hususta özel bir önleyici tedbir almak gereken ve ne kadar öğrenci ve yapıldığı, neticenin ne olduğu bakımından sanıyorum bu soruya cevap bulmaya çalışıyor.

Bu konuda özel destek programı uygulanan öğrenci dâhil -ki bu çok temel düzeyde insani bir şeydir- bunun ötesinde bu kapsama girecek öğrencilerin bilgilerinin özellikle veli talebine bağlı olarak paylaşılması, kayda alınmaması konusunda bir beklenti var. İkincisi de kişisel verilerin korunması hakkındaki mevzuat gereği bu bilgilerin ikinci şahıslar tarafından, üçüncül kesimler tarafından bilinmesi ailenin bu konuda sınırlayıcı bir şeyini oluşturuyor tutum olarak.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Ama kullananın adını soyadını ver demiyor, olsa kişisel bilgi. İstatistiki bilgiyle yani 3 kişi, 5 kişi, 10 kişi, 20 kişi böyle oldu, dolayısıyla...

Murat Bey, muhterem hemşehrim, ben şunu söyleyeyim: Öncelikle –Sayın Başkanım da söyledi- gerçekten bu sorun ulusal güvenlik sorunu. Yani bu seviyede görmek lazım. Niçin? Herkesi ilgilendiriyor, her yaşı ilgilendiriyor ve her bölgeyi ilgilendiriyor. Bazen sadece bazı şehirlerle, bazı bölgelerle anılabilir olmasına rağmen bu tehdit, bu risk Türkiye’nin her tarafında var ve herkes muhatap. Dolayısıyla ulusal güvenlik meselesidir. Kesinlikle vardır.

Sizin sorduğunuz soruya gelince, gerçekten yerelde, okullarda okul irtibat kişisi var ama ne kadar yerele aktarılıyordu? Ben de aynen katılıyorum. Yani sistem var ama ne kadar işliyor? Bir müdür kendi okulunda olan böyle bir şeyin dışarıya yayılmasını istemez, duyulmasını da istemez. Mümkün olduğu kadar problemleri kendi içerisinde çözüp küçültme yolunu tercih ederler. Onun için bu konuda bu ana kadar yapılmış doğru, sağlıklı hiçbir istatistik yok. Kim ne söylüyorsa doğru değil. Basını takip ediyorum, “Şu yaş grubunun şu kadarı gitti, bu yaş grubunun bu kadarı gitti, bilmem, Avrupa’da şuyuz, buyuz.” diyerek... Ancak en son bir istatistik çalışması yapıldı bilimsel araştırmalarla birlikte. Burada da zaten sizlere de aktarılmış. Dedim ki birinci, bizden istenen şeylerden, okula devam eden

Genellikle şudur: Her insan bir  lem. Dolayısıyla bu düşünceyle yapacağız ama ne söylüyorlarsa boş söylüyorlar, bilimsel dayanağı olmadan, rivayet alınanla. İnşallah önümüzdeki dönemde daha bilimsel, somut bilgilere dayanarak ilerleyeceğiz diyorum.

BAşKAN – Buyurun Murat Bey.

MURAT EM R (Ankara) – Ya, emeğiniz için teşekk rl r tabii, elbette.

Ama benim toplamından anladığım, bizim Bakanlık içerisinde de özellikle uy st rucu madde ve tütün ve alkol yani... Çünkü gen erlerin çoğu hatta belki biz bile teknoloji bağımlısı olmuş olabiliriz, bizim için bile geç olabilir.

M LL  EğİT M BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Günde altı saatten fazla kullanıyorsanız bence bu kapsama girersiniz diye düşünüyorum. Hemen hemen uykunuza denk. Ama herhâlde bir iki saat olursa da ona ihtiyaç demek lazım.

BAşKAN – Mecliste, Genel Kurulda sabaha kadar kullanıyorlar.

M LL  EğİT M BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Ya, yok, ona bir şey deme, o dururken Mecliste ilgilenmek gibi bir şey oluyor ama.

MURAT EM R (Ankara) – Yani bunların mutlaka kayıt altına alınıp... Kişisel verilerin elbette korunmasına, saklanmasına dikkat ederek elbette. Başvuruyu  nlemeyecek, işşa edilme korkusu olmaksızın ama Bakanlığın, okulların ve hatta rehber öğretmenlerin performansını değerlendirmeye dönük bir uygulamaya ihtiyaç olduğunu ben görüyorum. Çünkü hani bir örneklem, işte 500 okul, 485 sınıf... Tabii, bu anlamlıdır, bilimsel olan budur ama biz üç yıl sonra tekrar yeni bir analiz yerine kendi datalarımızla  ıkınamız gerekir diye düşünüyorum.

Bir de o, kollukla iletişimden benim kastım, daha böyle, kurumsal, bir y netmelikli... Yani arada bazen okul müdürleriyle yerel emniyet müdürünün toplandığı bir kurumsal yapıya ihtiyaç var mıdır acaba diye...

M LL  EğİT M BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Murat Bey, bunu dediğinize göre vardır diye düşünüyorum. şudur yani ama biz şunu söyledik samimi olarak: Ben Meclisteki bu araştırma komisyonlarının gerçekten faydalı olduğunu düşünüyorum. Daha önce, biliyorsunuz, Aladağ'la ilgili yurt yangınından sonra da yurtlarda alınması gereken tedbirlerle ilgili Meclisimiz... Çünkü uzmanları  ağırıyorlarsınız, herkesi  ağırıyorlarsınız, herkesi dinliyorsunuz. Ne ortaya çıkarırsa biz uyarız dedik. Onunla ilgili bir yönetmelik  ıkarıdık. Bir bakın lütfen, çalışma arkadaşlarınız, danışmanlarınız da var; bu komisyon raporunda ne istenildi, Bakanlık ne yaptı diye. Hemen hemen yüzde 90'ından fazlası bire bir  rt şt . Dolayısıyla bu tiplerde de yarın bize yol  nerin. Bununla ilgili daha kurumsal bir yapı oluşturulsun deyin. Biz bunlara da varız. Çünkü evlatlarımızın,  lkemizin esenliği için.

Sadece bir arkadaşımıza söz vermedik. Farklı bir şey s yleyecekse ona da bir söz vereyim. Ondan sonra da Celil Bey, size söz vereyim.

BAşKAN – Buyurun Sayın Daire Başkanım.

M LL  EğİT M BAKANLIğI HAYAT BOYU  ğRENME GENEL MüDüRLüğü İZLEME VE DEğERLENDİRME DAİRE BAşKANI CENG Z ORTA – Sayın Bakanım, Sayın Komisyon Başkanım ve sayın vekillerimiz; Sayın Bakanım rakamlarımızı verdi ama ben 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla bugün... Anlık bir sistemimiz var bizim ve yaygın sistemimiz. Bu sistemimiz de dinamik bir sistemimiz. Kaydedilen kursun planlamasından belge basımına kadar bütün süreci biz burada takip ediyoruz, bütün verilerimiz burada.

M LL  EğİT M BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Halk eğitim merkezlerimizde.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İZLEME VE DEĞERLENDİRME DAİRE BAŞKANI CENGİZ ORTA – Halk eğitim merkezlerimiz ve olgunlaşma enstitülerimiz Sayın Bakanım.

1.011 kurumumuzu kapsıyor. şu anda baktım Sayın Bakanım, Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitimi kapsamında Yeşilayla yaptığımız, sizin biraz önce ifade ettiğiniz programda şu anda bugün itibarıyla, 1 Ocaktan itibaren şu ana kadar en çok kursiyer kaydedilen kurs programımız olmuş. Yani 1 Ocak 2018’den bugüne kadar 302.685 kursiyer, 9.292 tane kurs açılmış bu bağlamda. Bizim, malumunuz Sayın Bakanım, 12 kişiyle biz kurslarımızı açabiliyoruz. Kurs ortalamasını aldım, 32,5 kişi.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Yani halktan talebin olduğunu ifade etmek istiyorsun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İZLEME VE DEĞERLENDİRME DAİRE BAŞKANI CENGİZ ORTA – Evet, onu belirtmek istiyorum.

Ayrıca, Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitimi yani Yeşilayla yaptığımız protokolün haricinde de 3 tane modülümüz daha var bu konuyla alakalı; alkol bağımlılığından koruma, sigara bağımlılığından koruma, uyuşturucu bağımlılığından koruma gibi modüllerimiz de mevcut Sayın Bakanım.

Arz ederim.

BAŞKAN – Celil Bey, buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ CELİL GÜNGÖR – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, sayın milletvekillerimiz; biz izleme sistemini daha nitelikli hâle getirebilmek için e-rehberlik diye bir sistem oluşturduk. Sistem şu anda bir aydır Ankara’nın farklı sosyokültürel özelliklere sahip 6 ilçesinde pilot uygulaması yapıyoruz. Bu pilot uygulmamız önümüzdeki ay tamamlanacak. Bundan sonra yıl sonuna kadar bütün ölkemizdeki rehberlik hizmetlerini izlenebilir hâle getireceğiz. Burada madde bağımlılığından, başka konulardan rehberlik öğretmenine, rehberlik araştırma merkezlerine giden her bireyin hem hangi konuda ne kadar hizmet aldığı, bu hizmetin takibi herkes tarafından, okul müdüründen ilçe millî eğitim müdürüne, millî eğitim müdüründen genel müdürlüğe kadar herkes belli yetkilerle o öğrenciyle ilgili yapılmış ve yapılması gereken konuları izlenebilir hâle getireceğiz. Verileri de günlük olarak alabileceğiz. Bunu yıl sonunda tamamlayacağız. şu anda Ankara’da pilotlamasını yapıyoruz 6 ilçede ve çok olumlu sonuçlar alıyoruz. Rehberlik öğretmenlerimiz de okul yöneticilerimiz de bu hesap verilebilirlik içerisine girmiş oluyorlar böylece. Bir öğrencinin ne kadar ilgilendiği, kaç dakika ilgilendiği gibi konuları da biz görebilmiş oluyoruz. Bunları da kişisel verileri koruyarak yapıyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Diğer milletvekili arkadaşlarımızdan soruları olan var.

Gaziantep Milletvekilimiz Sayın Akif Ekici, buyurun Sayın Vekilim.

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokrat arkadaşlarımız; verdiğiniz bilgiler için teşekkür ederiz. Çalışmalarınızı anlattınız, biz de izledik, dinledik ve memnuniyet duyduk; bunu öncelikle belirtelim.

Biz bu meseleyi bir parti meselesi, siyasi bir mesele olarak görmüyoruz; bu ulusal bir meseledir. Ter rden daha  nde, yaklaşık üç aydan beri -Sayın Başkanın da bahsettiğı gibi- bu işin içerisine biraz daha derinlemesine girdik. Gezilerimizde, incelemelerimizde ve dinlemelerimizde duyduğumuz şeyler bizi zaman zaman  rk tt , zaman zaman tedirgin etti. Ama sizin de biraz önce söylediğiniz gibi...

Aslında sorulacak soruların hepsi soruldu. Ben bunlara ilaveten birkaç şey söylemek istiyorum. Sizin de biraz önce belirttiğiniz gibi bir araştırma yaptınız ve bu araştırmanın analizi safhasında oluyoruz. Bu da bir an önce biterse memnun olacağımızı belirtiriz. Yani biz komisyon raporumuzu yazmadan hazırlırsa çok daha sağıklı olur sonuç.

Toplumda söylentiler var, dedikodular var bu konuyla ilgili, 12 yaşa düştüğü, 12 yaşında çok sayıda çocuğın kullandığı gibi. Ben bunların çok sağıklı ve yerinde olmadığı kanaatindeyim. Ama bu, ciddi şekilde toplumu tedirgin ediyor. Bu sizin yapmış olduğunuz çalışma ve analiz sonuçları ve bizim çıkaracağımız sonuçlar toplumu bu konuda biraz daha o endişeden ve tedirginlikten geri tutar gibi düşünceye h kimim.

Tabii, eğıtim çok önemli, bu işin esas noktası sizsiniz. Arz-talep dengesinde talebi kesme noktasında siz varsınız yani Millî Eğıtim Bakanlığı var. Çünkü 12 yaş çok yaygın olmasa da var, yok değıl ülkede. Buna yok demek de gözleri kapatmak olur, kafayı kuma gömmek olur ki öyle bir şey yok. Sayı 3'tür, 5'tir, azdır, çoktur fil n şehirde azdır fil n okulda daha fazladır ama var. Gittiğimiz cezaevlerinde falan dineldik çocukları, "Nerede  ğrendin?" diyoruz, "Okulda." diyor. A okulunda bir  ocuk bu işe bulaşınca en yakın arkadaşlarından başlamak üzere bunu yaygınlaştırıyor, taş attığınız sudaki dalga gibi yayılıp gidiyor. Bunu önleyecek olan kurum sizsiniz yani Millî Eğıtim Bakanlığı. Özellikle burada  ne çıkan rehberlik eğıtimi oluyor. Çok önem verilmesi gerekir hâle gelmiş, orada biraz daha hassasiyet olmasında yarar var diye düşünüyorum.

Tabii, ciddi bir pazar. Dünyada 1,3 trilyon, Türkiye'de 25-30 milyar dolardan bahsediliyor bu işin payı için. Bununla mücadele çok kolay değıl. Bu, tabii sizin konunuz değıl ama biz diğ r bakanlara, yetkililere de söyledik, bu işin tepesindekine gidemedikten sonra, sokaktaki 3 tane torbacıyı bulmak veya kullanıcıyı, satıcıyı bulmakla bu iş çözülmüyor. Bu H k metin esas yapması gereken şu -H k metten onu ısrarla bekliyoruz, raporumuza da dercedeceğiz zaten bunu- o yukarıdakilere gidebilmek. Bu işe kendiliğinden gelmiyor, bu torbacıların eline birileri tutuşturuyor bunu. Onu yukarıdan aşağıya doğıru, piramidin tepesine doğıru gidemedikten sonra bu işi sizlerin de gayreti, bizlerin de gayreti veya işe kolluk kuvvetlerinin de gayreti çok  ozemez gibi görünüyor. Esas bütün mesele, yukarıdakine, tepedekine gitmekte yarar var.

Ben tekrar ediyorum, bu analizinizi de çabuk sonuçlandırır, biz Komisyon olarak raporumuzu yazmadan sonu landırırsanız yararlı olur diye düşünüyorum.

Tekrar, çalışmalarınızdan dolayı sizlere teşekkür ediyorum, Sayın Bakan, sağı olun.

BAşKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Vekilim.

 orum Milletvekilimiz Lütfiye  lksen Ceritoğlu Kurt, buyurun.

LÜTFİYE  LKSEN CERİTOĞLU KURT (Çorum) – Sayın Bakanım, hoş geldiniz.

Bürokrat arkadaşlar, emeğinize sağılık.

Ben de Sayın Bakanım, birkaç bir şeyi "Olabilir mi?"yi sizinle paylaşmak istiyorum. Bir anne ve veli olarak m fredatlarımızın dolu ama bu çocukların bunu algılaması ve uygulamasının nispeten daha az olduğunu düşünüyorum.  z eleştiri yapıyorum, kendi  ocuğım adına da aynı şeyi yapıyorum. Burada evladımın da kusuru var ama eğıtimcilerden de destek bekliyoruz. Dolu müfredatlar veriliyor ama uygulamada göremiyoruz. Tabii hayatlar yoğunlaştı, ailelerde de kusur var ama maalesef Millî

Eğitimden bekliyoruz çünkü artık bizi aştı çocuklar, rol modelleri değışti, öğretmenlerinin söylemleriyle hareket ediyorlar. Müfredatlardaki içeriğın ve uygulamalarının takip edilmesini de yine biz anneler olarak sizlerden bekliyoruz, Millî Eğitim camiasından.

Bir de şeyi sorayım Sayın Bakanım, bu rehber öğretmenlerin kendi tespit ettikleri var mı? Anneden kaçtı, babadan kaçtı, anne baba ayrı çocuklar. Yani böyle bir donanımı var mıdır öğretmenlerimizin, rehber öğretmenlerimizin ve koordinasyonları nasıldır?

Rol model, evet, öğretmenlerimiz çok olduğı için de birisinin spor koçu, birinin İngilizce öğretmeni... Bu sosyal medyalarını da -tabii kişisel verilerin korunması, o ayrı ama- arkadaşlık alıp vererek bunları takip etmek gibi bir süreci işletebilir miyiz? Çünkü bizim arkadaşlıklarımızı reddedebiliyorlar lise çağında ama matematik öğretmeni arkadaşsa o aradan takibinde daha mı kolay olabilir?

Bu bilgilerin, halk eğitimde vesairede verilen bilgilerin anne okul adı altında, özellikle büyük şehirlerde yapılabilmesi olabilir mi? Çünkü gene taşrada aileler ilgili ya da çağırıldıkları eğitimlere katılıyorlar ama büyük şehir ailelerinde zaman bulunamıyor gibi bir şey ya da farklı bir yaklaşım olabiliyor. Büyük şehir ailelerine daha çok özen gösterilmesi gerektiğini düşünüyorum Millî Eğitim adına.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Antalya Milletvekilimiz Ahmet Selim Yurdakul, buyurun Sayın Vekilim.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Sayın Bakan, değerli bürokratlar; hoş geldiniz.

Sayın Bakanım, güzel sunumunuz için teşekkür ederim. İçerik özellikle çok mükemmeldi.

Öncelikle, daha önce kurulan Çölyak Komisyonunda bizlere göstermiş olduğunuz ilgi ve alaka için teşekkür ederiz.

Şimdi, ben bazı soruları sizin sunumunuz sırasında not aldım ama bu sorulardan sonra da bir açıklama yapacağım. Örneğın, bu hem uyuşturucu bağımlılığı, madde bağımlılığı hem teknoloji bağımlılığı veya diğerk tüm konularda ben çocukların anaokulundan itibaren etkili iletişim teknikleri, etkili iletişim sunumları gibi yöntemlerin ve stresle başa çıkabilme, sizin de ifade ettiğınız gibi hayır diyebilme derslerinin aktif olarak verilmesi, ayrı bir ders olarak da verilmesi gerektiğı inancındayım. Çünkü bir çocuğın sigaraya da hayır demeyi bilmesi gerekiyor, eroine de hayır demesi gerekiyor veyahut da kötü bir olaya da hayır demeyi bilmesi gerekiyor. Bunun eğitimle sağlanabileceğine inanıyorum.

Biraz önce sayın milletvekilimizin de ifade ettiğı gibi, ders yoğunluğu, içeriğı çok fazla yani veriliyor ama alınmıyor. Yurt dışına gittiğım zaman çocukları doğada gezerken gördüm. Başlarında birisi vardı. Sordum “Siz ne iş yapıyorsunuz?” diye, “Ben öğretmenim, coğrafya dersini burada anlatıyorum.” dedi. Çok ilginç ve çok mükemmel bir yaklaşım. “Yani tebrik ederim.” dedim. Bizim de oraya doğru gitmemiz gerektiğini düşünüyorum.

Sportif ve kültürel eğitim, Sayın Bakanım, ifade ettiniz, çok yerinde. Eğer herhangi bir öğrenci, hani biz mesela Kızılay kolu gibi kollara girerdik öğrencilik dönemimizde, şimdi her öğrencinin de bir spor alanına girmesi, basketbol, voleybol veya tenis, ne istiyorsa... Çünkü ifade ettiğınız gibi, sportif alana giren bir kişi, mesela aynı cezaevindeki tiyatro kolu gibi, kötü alışkanlıklara gitmiyor. Gerçekten bu çok önemli.

Riskli öğrenciler ile rehber öğretmen ilişkisi çok önemli çünkü riskli öğrenciler bunlara başlıyor. Eğer rehber öğretmen riskli öğrenciyi tespit ederse aileleriyle birlikte o noktada bunun çözümünü bulabiliriz diye düşünüyorum.

Bir önemli nokta da Sayın Bakanım, buraya bugüne kadar birçok dernek geldi bununla ilgili ve hepsi şunu ifade etti: “Ben A derneğiyim, ben B derneğiyim, ben C derneğiyim.” “Sizi kim kurdu, kimsiniz, necisiniz?” Hiç belli değil ama hepsi şunu ifade ediyor: “Ben uyuşturucu bağımlısı olan kişiyi alıyorum, tedavi ediyorum, eğitim veriyorum, rehabilitasyon yapıyorum. Başarım şöyle, şöyle, şöyle.” “Sen kimsin? Hangi eğitim programını kullanıyorsun?” Belli değil. “Hangi kamu spotu?” O da belli değil. “Peki ‘Uyuşturucu sağlığa zararlıdır.’ ifadesini neye dayanarak yazdın?” Bilmiyor. Yani bu böyle olmamalı. Bunun denetimi kesinlikle sizde olmalı Sayın Bakanım. Yani sizin onayınız olmadan hiçbir kimse uyuşturucu veya madde bağımlılığı konusunda bir bildiri yayınlamamalı çünkü her yaşa göre ayrı bir ifade kullanılmalı yani 8 yaşındaki çocukla 15 yaşındaki çocuk veya 25 yaşındaki bir yetişkine uyuşturucuyla ilgili aynı ifadeyi kullanamazsınız ama bu dernekler maalesef kullanıyorlar. Buna kesinlikle izin vermeyin efendim çünkü eğer madde bağımlılığı konusunda “Madde bağımlılığı kötüdür.” ifadesini kullanırsanız bu yanlıştır. Her yaşa göre ayrı ifadeyle kullanılmalı ama biz bugüne kadar gördük, herkes kendine göre bir yöntem tespit etmiş. Bu, Millî Eğitim Bakanlığının kontrolünde olmalıdır diye ifade ediyorum.

Şimdi, tabii, biraz önce Sayın Başkanımız da şöyle 15 maddelik, madde bağımlılığı konusuyla ilgili Millî Eğitim Bakanlığına, size yaptığımız önerileri verdi. Hakikaten, bugüne kadar dinlediğimiz çalışmalarda ve sunumlarda Millî Eğitim Bakanlığıyla ilgili tüm sorular burada var efendim. Şimdi, ben tabii bu sorulara hemen hızlıca göz attım. Sizin sunumunuza da baktım, bütün soruların cevabı, buradaki soruların cevabı Millî Eğitim Bakanlığında var. Peki, o zaman bir sorum var Sayın Bakanım: O zaman pratikte mi bir sorun var? Yani çünkü o kadar mükemmel sunum yaptınız ki yani bütün eksiklikler hakikaten var. Millî Eğitim Bakanlığı bunları uyguluyorsa o zaman sorun nerede? Yani acaba pratikte mi bir sorun var veya 25 yaşındaki bir yetişkine bilemiyorum, ben onu çözemedim. Aklıma şu geldi, teorik olarak uygulama var ama pratiğe yansımaları yani kontrol, hani mesela bir projeyi uyguluyorsunuz, başarı oranınızı tekrar alıyorsunuz ya geri, acaba burada mı bir sorun var. Yani, mesela ben şunu söylüyorum: “İletişim nedir?” diye sorduğum zaman, benim ifadelerimin size söylenmesi olarak kabul etmiyorum. Ben size söyledim, siz geri nasıl bana ifade ettiniz? Acaba geri kontrolde mi bir sorun var yani ben bunu merak ediyorum. Yoksa, bu kadar güzel içeriğe rağmen bu sorunlarla karşılaşmamamız gerekir diye düşünüyorum.

İçten çalışmalarınız için de tekrar tebrik ederim, iyi çalışmalar dilerim Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, tabii, biz bu önerileri ham öneriler olarak size arz ettik. Daha buna ekleyeceğimiz hususlar var sayın vekilimizin söylediği gibi. Yani sadece bundan ibaret değil. Raporumuzun tam olarak sübuta ermesi lazım. O nedenle daha eklenecek konular var. Bunu kayda girmesi açısından söylüyorum, sadece bunlar değil.

Buyurun Sayın Bakanım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Teşekkür ediyorum.

Gerçekten biz de faydalandık.

Öncelikle, bu konuyla ilgili eğitim altında, eğitim şemsiyesi altında, eğitim tabelası altında kim ne veriyorsa hepsi bizim denetimimize tabi. Konusu ne olursa olsun, adı “eğitim”se bizim. Ama derneklerin denetimi bizde değil, derneklerinin kendi üyelerini yapınca sanki İçişleri Bakanlığı gibi olur diye düşünüyorum.

Bir başka husus, müfredat dolu, uygulama -dediğı gibi- her şeyi yazıyor. Yine, aynı, aslında bakınca bu, Muhterem Ahmet Selim Hocam da “Yazıyor da uygulama hayata niye dönüyor? Yani söylediğiniz, niye olmadı?” diyor. Onunla ilgili bir arkadaşımız güzel bir şey söyledi. Eğitimden herkes şunu bekliyor: Tornadan çıkmış gibi, bir şeyi söyleyin, söylediğınızı insanlar birebir alsınlar ve uygulansınlar. Böyle bir robot yok, böyle bir şey değıl. Eğitimin payını herkes yüzde yüz olarak görüyor. Keşke olabilseydi. Eğitim programlarımızın hiçbir yerinde “Arkadaşınıza şiddet uygulayın.” yazmaz. Doğru mudur? Ama buna rağmen okullarda şiddet var mı? Çok az da olsa 18 milyon öğrencimizde şiddet 18 tane dir, hepinizin de söyleyeceğı o istatistik, milyonda 1’dir, inan milyonda 1’dir veya 2’dir, 3’tür, 4’tür. Yüzde 1 bile değıldir, binde 1 bile değıldir. 18 milyon öğrencim var. Peki, hiç bir yerinde “Arkadaşına şiddet uygula.” demediğim hâlde şiddet ortaya çıkmışsa bu okuldan kaynaklanıyor denebilir mi? Aksine, “Arkadaşına şiddet uygulama.” deniyor. Yani birlikte yaşam, ortak çöz, işte milletiz, ortak değıerimiz. O kök değıerlerimizi verdik ya sabır, sevgi, saygı, diğeri ni anlama, farklı kültürlerle bir arada yaşamayı öğrenme. Bazen ola ki bizim Hükümetimize de böyle bir mesafeli bakarlar “Herkesi kendilerine benzetecekler.” diye. Biz kendimizden memnunuz da diyoruz ki... “2 evladı olan var mı?” diye hep soruyorum böyle. Var, benim de var. 2 evladım birbirine benzemiyor. Birisi söyledi ki çok doğru bir şey, aynı anne baba dahi kendi evlatlarını birebir aynı yetiştirmiyor. Dolayısıyla anne baba dahi, aynı kültürden gelmiş, eğitim işte ister profesör olsun ister şey olsun, yetiştirmiyor, farklı yetişiyor. E, bu neye bağılıyor? Okul her şeyi veremez, okul gerekli; iki, aile gerekli. Hepimiz aynı okula gidiyoruz ama farklı partilere oy veriyoruz, hepimiz aynı eğitimi alıyoruz, aynı öğre tmenden çıkıyoruz ama farklı şeyler ifade ediyoruz. Nereden kaynaklanıyor bu? Okulun tek başına kişilerin davranışlarını belirlemede tam yetkin, yetkin demeyelim de tam olarak belirlemediğini...

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Mümkün değıl zaten o.

MİLLİ EĞİTİM BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Hah, güzel. Ailenin payı var. şimdi siz ne söylerseniz söyleyin, aileye gittiğinde aile farklı bir şey söylüyorsa ne yapacaksınız?

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Aile var, dış çevre var.

MİLLİ EĞİTİM BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Hah, güzel. İkinci si de şudur: Çevre. Yani düşünün ki riskli bölgeler bu program çerçevesinde, bizim riskli bölgeleri ve riskli öğrencileri tespit etme çalışmamız var, dolayısıyla risk gruplarını belirliyoruz. Risk gruplarına yönelik özel çalışmalarımız da var. Biraz önceki “Ya, hepsini çok güzel söyledin ama buna rağmen bu niye oluyor?” Biraz aile, biraz da çevreyi dikkate almak lazım.

Birisi -doğrudur, yanlıştır ama arkadaşlarımdan uzmanları da var- yüksek lisansını tamamlamış, Amerika’da okumuş, geldi, dedi ki: “Eğitimin rolünü başka ülkeler yüzde 20 olarak belirliyor.” Hocam var işte, profesör, 20 midir, 30 mudur, 40 mıdır, 50 midir, ayrı bir şey koysun ama inanın, eğitim var ama aile var ama çevre var. Aile negatif etki bırakmasa biz onu şey yaparız, çevrenin negatif etkisi olmasa yine şey yaparız. Ama bizim söylediğimiz bir sözün üzerine aile farklı bir şey söylüyor, ailenin söylediğinin üzerine çevrede gördüğüyle farklı bir şey oluyor. O zaman ne oluyor? Bizim bilgilerimiz enfekte oluyor.

Bir başka husus, İlksen Hanım, sayın vekilim, çok doğru bir şey söyledi. Burada da süt dağıtım programına katılmıştım. Mutlaka öğretmenler odasını ziyaret ediyorum her okula gittiğimde, öğretmenlerine soruyorum, herkes öğretmenlikten memnun. Siz de lütfen gidin, sorun. En son dün Karabük’teydim, okulları ziyaret ettim. Herkes memnun “Teşekkür ediyoruz, Allah razı olsun.” “Var mı bir şikâyet?” “Yok.” Aksine yani özel okullardan daha iyi biliyorsunuz bizim öğretmenlerin hem çalışma koşulları hem de özlük hakları bakımından. Öğretmenlerimizden biz çok memnunuz, öncelikle onu belirtelim. Burada süt dağıtım programına katıldım, öğretmenlerimize dedim ki: “Ağız sağılığı, diş

sağlığı çok önemlidir. Lütfen bu derslerde... Biz eskiden okullarda beyaz bir mendil koyardık, mutlaka cebimizde taşırdık. Bu, tırnak kontrolüne bakardık her pazartesi. Dolayısıyla bu iyi bir alışkanlık. Sizlerden istirhamım, lütfen, bu ağız sağlığına, diş sağlığına da çocuklarınızın gündemine getirin.” Dedi ki: “Efendim, anneler babalar da bize geliyor. ‘Lütfen, bizi dinlemiyor ama sizi dinlerler, bunu siz söyleyin. Öğretmen söylemiyle hareket ediyor.’” Siz de aynı şeyi teyit ettiniz. Biz de öyle, annemizin babamızın dediğinden çok öğretmenin dediğini yapardık. Buradan aynı sonuca gelmek lazım. Toplumumuzda öğretmenin rolü hâlâ –“algısı” deniyor ya- annenin babanın üzerinde. Sizi dünyaya getiren, size her şeyini veren, siz doğduktan sonra kendisini teferruat gören, bedenini evladına siper eden anne babayı dahi görmeyip de ondan öncelikli olarak öğretmeni görüyorsam toplumda öğretmene çok büyük bir değer verildiğini gösteriyor, onu belirteyim.

Bir başka husus, yine bu okuryazarlık takibiyle, beden koçu, şununla ilgili olarak bir bilgiyi biraz verdim ama şu konuda da, medya okuryazarlığı dersimiz var, bir onunla ilgili, bir de dijital yetkinlikle de ilgili bir bilgi vermek isterim çünkü bence de bu dijital şeyi de ne yapacağız, onun da üzerinde bir çalışma yapmamız lazım.

LÜTFİYE İLKSEN CERİTOĞLU KURT (Çorum) – Öğretmenleriyle arkadaş olabilirlerse belki onlar ne yana kaydıklarını...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Bakın, çok doğru. Allah için, biz de bunun için çok çalışıyoruz. Nasıl? Diyoruz ki: “Bakın, bunlar sizin evlatlarınız.” Dün gördüm bir tane öğretmen öğrencisinin elini öptü. Dedim ki: “Tebrik ediyorum.” Ankara Valisi de yanımdaydı “Bak, bu iyi öğretmen.” Bazen bir davranışla şey olur. Öğrencinin eli öpülür mü? İşte, öpüyor. Neden? Kendi evladı biliyor. Bunların hepsini bizim evladımız olarak görebilmek... “18 milyon evladım var, bir aileyim.” diyorum. Dolayısıyla öğretmenin birisiyle ilgilenebilmesi lazım ama orada da şunu söylüyorum: Bakın, ben ilkokulu Sivas’ta, 70 kişilik sınıfta okudum. Ders saatimiz herhâlde o dönemde 45-50 dakikaydı. Ya 45-50 dakikalık bir ders saatinde öğretmen bir öğrencisine bir dakika ayırabilir mi? Ayıramaz. İstanbul, Haydarpaşa’da okudum, yine 70 kişilik sınıflarda. Ben 70 kişilik sınıfta okurken -sınıfımız da 4/3’ydı, A, B, C, D, E, F, G gidiyor, o zaman K, L, M, N, O da vardı yani düşünün okulun durumunu- bizim Haydarpaşa’nın ortaokulundaki arkadaşım diyor ki: “Ağabey, bizim sınıf da 80 kişiydi.” Allah için, 80 kişilik sınıflarda öğretmen öğrencisiyle nasıl ilgilensin? Bunun için ne yapmak lazım? Öğretmen başına düşen öğrenci sayısını makul hâle getirmek lazım. Ne yaptık? Biz geldiğimizde 28’di, şimdi 17’ye düştü. Nasıl başardınız bunu? 584 binin üzerinde öğretmen ataması gerçekleştirdik. Şimdi 25 bin öğretmen ataması daha yapacağız, 600 binin üzerine çıkacağız. 28 olan öğretmen başına düşen öğrenci sayısını 17’ye düşürdük. Kore’de de 17, Japonya’da da 17, İngiltere’de de 17; onlarla aynıyız. Fransa’da bile bu sayı daha fazla.

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Bu sayı genel ortalamalar herhâlde, değil mi?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Tabii tabii, ortalama rakam yani öğretmen sayımız, öğrenci sayımız. Aynı bu millî gelirin paylaşımı gibidir ama bundan daha az olanları da var; 10 kişilik, 12 kişilik, 13 kişilik sınıflar da var ama ortalaması 17 kişi. Bu ülkelerle aynıyız, Fransa’dan da daha iyiyiz. Dolayısıyla da ilgilenebilmesi önemlidir. Öğretmenlerimizden istiyoruz “Bunlar sizlere emanet, evlatlarınıza nasıl davranıyorsanız onlara da davranın.” diyoruz.

Şimdi, güncellenen öğretim programında Türkiye’de yeterlilikler çerçevesinde yer alan 8 anahtar yetkinlik var, bunlardan birisi de dijital yetkinlik. Ana dilde yetkinlik var, yabancı dilde yetkinlik var, bizde dijital yetkinlik var. Hatta OECD ölçüm yapıyor, diyor ki: “E-mail gönderebiliyor mu?” Bunu bir yeterlilik olarak görüyor. Eğer gönderememişse “Türkiye teknoloji dışı kaldı, çağ dışı kaldı.” diyor. Ona da bakmıyor, e-mail’in ekinde ek dosya göndermek ilave, ek bir beceri getirdiğinden “Ekli dosya

yönelik, internette arama yaparken turnak işaretinin kullanılması, alan adı uzantılarına dikkat edilmesi, zaman ve tür gibi filtrelemelerin kullanılması; gazetede spor, ekonomi, hava durumu konusundaki bilgilerin nerede yer aldığının incelenmesi ya da basılı bir kitaptaki içindekiler ve indeks bölümlerinin kullanılması gibi etkinliklere değinilecek çalışma örnekleri bulunmaktadır. “İnternette bulduğunuz her şeye güvenmeyin. Aksine, sorgulayıcı, sorumlu olun.” diyor. Doğru ve güvenilir bilgiye erişim söz konusu olduğunda engellilerin artışı, kişisel bilgilerin güvenliğinin zedelenmesi, kuşaklar arası dijital bölünmüşlük, dijital yerliler ve göçmenler, obezite ve bağımlılık; internet, sosyal medya gibi rahatsızlıklar, uygunsuz içerik, şiddet vesaire, özel hayatın gizliliği gibi de gidiyor. Özü şu: Çok şey söylüyoruz, verilmesi gerekeni de veriyoruz. Geçmişe kıyasla gerçekten iyi bir yöndeyiz. Bugün Türkiye’de eğitimde kalite konuşulmaktadır. Eğitimde kalitenin konuşulmuş olması eğitimde altyapının büyük ölçüde tamamlanmış olmasından kaynaklanmaktadır. Hep şunu çok net olarak söylüyorum: Eğer altyapı tamamlanmamış olsaydı hiç kimse eğitimde kaliteden bahsetmezdi. Hastane olmayan bir yerde “MR cihazımız, röntgen cihazımız veya dâhiliye, cerrah yoktur.” diye bir talep gündeme geliyor mu? Gelmiyor. Ne zaman geliyor? Mersin’de hastane yaptıktan sonra, ondan sonra vatandaş gittikten sonra diğer detayları istiyor. Türkiye hamdolsun artık şimdi eğitimde kaliteyi konuşur hâle geldi.

2005 yılında Dünya Bankasının raporu var, çok okuyorum bütün, eğitimle ilgili. Bir cümle var, diyor ki: “Türkiye çok az bir kesime çok nitelikli eğitim veriyor.” Bizim Türkiye’nin eğitiminin eskiden de iyi olduğunu söylerim ama Dünya Bankasının tabiri “çok azınlık bir kesime” diyor yani. Onu söyleyeyim, buradaki lise mezunu bir hocamız, Oktay Sinanoğlu, Amerika’da 3’üncü sınıfta başladı gitti, üniversitede 3’üncü sınıfta başladı, 1 ve 2’yi atladi. Aziz Sancar işte, Nobel ödülü aldı, diyor ki: “Benim Nobel ödülü almamda her ülkenin katkısı var ama en büyük katkı Türkiye’dir.” Niçin? İlkokulu, ortaokulu, liseyi nerede okudu? Mardin’de. Nerede okudu? Mardin’in Savur ilçesinde okudu. Temel çürük olsa üzerine bir şey konabilir mi? Dolayısıyla da onlar da eskiden alındı.

58 tane fen lisemiz vardı. 58’i unutmuyorum, şimdi söyleyince buradakiler de unutmayacak, 58 Sivas’ın plaka numarası. Biz geldiğimizde 58 tane fen lisesi vardı. Öğrenci sayısı ne kadar? 12 bin öğrencisi vardı. Şimdi ne kadar? 302, onu da unutmuyoruz, Mercedes.

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Aynıısını yapın, bunlar yetmiyor, bu ülkeye bunlar yetmiyor.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Doğru, Allah razı olsun, aynen. 12 bin kişiye fen lisesi verirken biz 10 kat artırmışız, 120 bin kişiye şimdi sadece fen liselerinde veriyoruz. Biz de diyoruz, Allah için iyi bir yoldayız ama daha iyisi olması gerekir mi? Gerekir. İnanın bir şey vardır, burada yok ama Türkiye’nin son on yılda OECD ülkeleri arasında millî gelirini -hemen şurada- en çok artıran ülkeler diye bir şey, diyagram şu, GDP büyümesi, OECD. 2007’nin son çeyreğinden 2017’nin son çeyreğine göre, bakın, 1’inci sırada Türkiye var. En altta da Yunanistan, küçülmüş son on yılda. Onun üzerinde İtalya var, onun üzerinde Finlandiya var -küçülmüş, artmamış -onun üzerinde Portekiz var ve İtalya’yla ilgili de bilgi notu çekmiş -şöyle bir oku, Hocam, sizin İngilizceniz de iyidir, hocama verin, baksın- diyor ki orada İngilizce tabir öyle, “İtalya kriz öncesi millî gelir seviyesini hâlâ elde edemedi.” Burada Türkiye bayağı bir açık ileride. Peki, bunu neye bağladı?

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – “Önceki düzeye göre hâlâ elde edemedi.” diyor.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Dolayısıyla petrol bulmadık, doğal gaz bulmadık, altın bulmadık, elmas madeni bulmadık. Nasıl sağladık bunu? İnan, beşeri sermayemiz var ya, beşeri sermayemize güveniyoruz yani ama şunu söylerseniz ona katılırım: Gerçekten, Türkiye satın alma gücü paritesi bakımından 13’üncü. Bu gerçek refahı gösterir satın alma. “İyi ama yetmez İsmet Bey, neden ilk 10 arasında değiliz?” Yetmez, aynı fikirdeyim, daha büyük olabilmek... Geçmişte böyle, işte, dünyanın en önde gelen devletlerinde, şimdi de olabilir, niye değiliz? Yine eğitimden diyorum

BAŞKAN – Sayın Yurdakul, buyurun.

AHMET SEL M YURDAKUL (Antalya) – Sayın Bakanım, bu Komisyon siyaset üstü bir Komisyon.

M LL  EĞİT M BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Eğitim de siyaset dışı olduğu için söyledim, geçmişte de eğitimimiz iyiydi dedim.

AHMET SEL M YURDAKUL (Antalya) – Biz de sizin bu güzel sohbetinizden dolayı uzatıyoruz, kusura bakmayın.

Ben bir doktorum, akademisyenim. Gazi  niversitesinde biz sağlıkta şiddeti azaltmak için bir yürütüm içerisine girdik nasıl azaltabiliriz diye. Ve yapılan iştişareden sonra iletişim teknikleri konusunda belirli hocalar eğitim aldılar profesör ve doçentler. Bu eğitim alan profesör ve doçentler 1’inci sınıftan tıp fakültesi int rnl ğ  dâhil altı yıl boyunca tıp fakültesi öğrencilerine ders verdiler. Ve bu ders sonucunda acaba bu mezun olan kişiler int rnl kten mezun olduktan sonra nasıl bir başarı elde ettik diye geri bildirim aldılar? Gerçekten m kemmek. Ama işin ilginç tarafı o dersi öğrenenlerden birisi de benim. O dersi öğrenen kişiler kendi ailelerine gittiklerinde... Hocalar bize dedi ki: “İlk başta ailelerinize uygulayın.” Ailelerimize uyguladığımızda çocuğum bana şöyle dedi: “Baba sen değişik değişik konuşuyorsun. Ne oldu?” Yani hakikaten tuhaf ifadeler kullandık ama aslında doğrusu o.

Yani şunu demek istiyorum: Sonradan öğrenildiği zaman gerçekten zor oluyor. Yani bizim şimdi yapımızı değiştirmek çok zor ama... Bu etkili iletişim dersi anaokulundan itibaren var mı bizim programımızda? Yani 1’inci sınıftan itibaren etkili iletişim diye ayrı bir ders var mı, varsa kaç saat? Ben bunu gerçekten öğrenmek istiyorum.

Mesela Sayın Bakanım diyor ki: “Sadece eğitimle olmuyor.” Doğru,  evre ve şey var. Ama mesela yurt dışına gittiğimiz zaman siz hiç kırmızı ışıkta geçen bir aracı veya kornaya sık basıldığını veyahut da bir yaya yola adımını attığı zaman aracın durmadığını gördünüz m ? G rmediniz. Yani bu neden kaynaklanıyor? Eğitim, aile, kültür, her şeyle birlikte ama burada eğitim anaokulundan itibaren başlamalı.

Benim bir veli olarak istirhamım: Ders yoğunluklarının çok azaltılıp temel şeylere, trafik, etkili iletişim gibi ana derslerin konması... Bir de Sayın Bakanımın ifade ettiği bu zeki çocuklar kesinlikle ayrı değerlendirilmeli. Onlar kaçırılmamalı. Onları ülkenin geleceği olarak görüyorum ben.

BAŞKAN – Antalya’da biraz fazla  ıkmiş.

AHMET SEL M YURDAKUL (Antalya) – Evet.

BAŞKAN – Y r k çok herhâlde.

AHMET SEL M YURDAKUL (Antalya) – Evet.

Bunu merak ettiğim için soruyorum hazır bulmuşken. Meslek liselerinde ara eleman eksikliği var ya çünkü İş Kurumunun Genel Müdürü bize dedi ki: “İşveren çok iş  istiyor ama ara eleman yok.” Burada bir sorun var herhâlde meslek liselerinde. Bunu da halletmenizi... Bunu Komisyon dışı istirham ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ CEM GENÇOĞLU – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, sayın milletvekilleri; Sayın Bakanımızın ifade ettiğı bir kavram var: Temel yetkinlikler. Temel yetkinlikler, 2013 yılından beri Resmî Gazete’de yayımlanmış ve hukuki mevzuatımızla ilişkilendirilmiş ve doğrudan...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Avrupa Birliğiyle uyumlu.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ CEM GENÇOĞLU -... Avrupa Birliğiyle de uyumludur.

Burada sizin ifade ettiğiniz stresle başa çıkma, etkin iletişim becerileri gibi çerçeveler bağımsız bir ders olmak yerine temel yetkinliklerde bütün derslerin merkezî unsurlarından bir tanesi hâline getirilmiştir. Bunlardan bir tanesi olan ana dilde iletişim şöyle tarif ediliyor: Bireyin kelime bilgisi, işlevsel dil bilgisi, dilin görevleri hakkında bilgi sahibi olması gerekirken hem sözlü hem de yazılı bir biçimde iletişim kurma becerileri bu çerçeve içerisine dâhil edildi. Yani dilin etkisinden ziyade bir sosyal iletişim becerisi üzerinde de duruldu.

Bu şöyle tarif edilir: Matematik dersinden fen bilgisi dersine, medya okuryazarlığından beden eğitimi dersine bütün dersler iletişim bilgisi eğitimini dâhil eder, buna okul öncesi eğitim de dâhildir. Yani buradan kastedilen şey şudur: Bütün derslerin içeriğinde dersler birbirinden bağımsız olarak düşünülmez bu uygulamada. Çünkü bunlar temel yaşam beşerisidir ve temel yaşam becerilerini bağımsız düşünmezsiniz. Aynı şekilde diğer yetkinlikler yabancı dilde iletişim de bununla ilişkilidir. Nasıl yapılır burada? Bu çocukların mesela fen bilgisi dersinde o kavramın yabancı dilde hangi kelimeyle ifade edildiğine yer verilerek dile yönelik bir duyarlılık kazandırılır. Diğer taraftan, bu yetkinliklerden bir tanesi öğrenmeyi öğrenme. Bütün dersler bir biçimde çocukların öğrenme becerilerinin geliştirilmesine odaklı bir biçimdedir.

Yine, vatandaşlıkla ilgili duyarlılıklar -Sayın Bakanımız da ifade ettiler- yetkinlikler çerçevesindeki. Yine, inisiyatif alma ve girişimcilik. Türkçe dersinde de çocuk girişimciliğı öğrenir, fen bilgisinde de öğrenir, beden eğitiminde de öğrenir, özellikle sosyal bilgiler dersinde de öğrenir. Bunlara yer vermek durumundasınız. Özellikle 2017 yılının temmuz ayında güncellediğimiz aralıkta ek bir güncelleme yaptığımız programlar tamamen bu yetkinlikler bakımından yeniden değerlendirildi ve biz, Talim Terbiye Kuruluna şöyle bir ifadede bulunuruz: Mevcut geliştirdiğimiz materyallerde bu yetkinliklere örtük bir biçimde şu şekilde yer verdiler. Dolayısıyla Türkçe dersinde çocuklara iletişim bilgisini anlatmak durumundasınız. Ekstradan, bağımsız olarak rehberlik programı da uygulanır. Rehberlik programı sürecin içerisine de bunlar dâhil edilmiştir.

Sayın vekilimizin sorusuna Sayın Bakanımız şöyle bir ifadede bulundu: “Yerindelik ve yeterindelik”. Özellikle fen bilgisinde 8’inci sınıfta çocuklara DNA’nın yapısı anlatır diye bir kavramımız var. İkinci ünite DNA ve genetik kodu ünitesi. DNA’nın yapısı, DNA’nın kendini eşlemesi, nükleotid, gen ve kromozomdan bahsedilir diye bir kazanım var. O kazanımda nelerin anlatılacağı anlatılırken son bölümde şöyle bir şeye yer verilir, der ki: “Replikasyon ifadesi kullanılmaz. Eşleme deneyimleri anlatılmaz. Eşlemeyle ilgili hesaplamalara değinilmez.” Müfredatın zorluğuyla ilgili tartışma tam da burada olur. Bakanlığın onayladığı kitapların hepsi bu sınırlılıkları göz önünde bulundurur. Ama Bakanlığın görmediğı, Bakanlığın kontrol etme yetkisinde olmadığı piyasadaki kitaplar bu kavramların hepsine yer vererek çok kaliteli, çok nitelikli, daha detaylı anlatıyormuş gibi algılandığı için müfredatın zorluğu kısmı bizim kontrolümüzün dışındaki yani özel sektörün yayınladığı kitapları da bizim kontrol etmemiz çok mümkün olmuyor -çünkü günde yüzlerce kitap yayınladık- orada bir zorlaşma söz konusu olur. Bakanlığımız tarafından onaylanmış kitap bu sınırlılıkları göz önünde bulundurduğu için siz kontrol

ettiğinizde bunu görürsünüz. Yani çok basit bir  er eve efendim. DNA’dan bahsedilirken nelerden bahsedilmeyeceğini biz ilk defa yeni yayınlanmış olduğumuz müfredatta yer vermiş bulunuyoruz. O yüzden, zorluk böyle bir  er eve.

Ara elemanlarla ilgili... Benim Genel M d rl ğ m n yetkinliği altında değildir ama özellikle ara eleman yetiştirilmesi konusunda...

M LL  EğİTİM BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Ara eleman kullanmıyoruz Bakanlık olarak, “aranan eleman”.

M LL  EğİTİM BAKANLIğI TEMEL EğİTİM GENEL MÜDÜRÜ CEM GENçOğLU – Evet, aranan elemanlar çerçevesinde de en son özellikle ustalık eğitiminin,  ıraklık eğitiminin zorunlu eğitim kapsamına alınmasının çok önemli katkılardan bir tanesi olduğunu düşünüyorum.

Arz ederim. Saygılar sunarım.

BAşKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Genel Müdürümüz.

Sayın Akif Ekici, buyurun.

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Sayın Bakanım, öncelikle teşekkür ederim tekrar anlatım tarzınıza ve heyecanınıza.

Tabii, anlattıklarınız çok güzel şeyler ülkemiz için ama bunun içinde hayalleriniz de var, bu da güzel, bu da sevindiriyor bizi, hayal etmek de güzel bir şey.

M LL  EğİTİM BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Bu söylediklerimin hepsi şey değil ama...

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Bazıları hayal. Hayal derken, şöyle: Bu hayaller gerçekleşmeyecek hayaller değil. Onlar da bizi mutlu ediyor, onu söylüyorum.

Ben çok meraklıyım şehrime gittiğimde okulları dolaşıyorum, çok dolaşırım. “17 kişi” dediniz, çok güzel. Ama benim çevremde hâlâ daha 40 kişilik sınıflar var. “Bunlar ortalama.” dediniz, doğrudur, 17 doğrudur.

Burada benim üzüntüyle gördüğüm bir şey var, sizden de beklentimiz bu, özellikle sizden beklentimiz. 9-10 yaşlarında kız çocukları bana şunu söylüyor: “Amca, beni evlendirecekler mi?”

M LL  EğİTİM BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Yok, imk nsız, imk nsız...

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Bir dakika...

Ama bir sapkın çıkıyor, diyor ki: “9 yaşındaki  ocuk...” Sizden şunu bekliyoruz Millî Eğitim Bakanı olarak, madem onların babası olarak kabul ediyorsunuz kendiniz: Ey sapkın, ne yapıyorsun! Bunu da sizden bekliyoruz.

Ayrıca bu yurtlar konusunda din eğitimi veriyorum diye çocukları çok yanlış şeylere saptıranlara var. Biliyorsunuz, sizler de biliyorsunuz. Hayatlarıyla oynayanlar var, canları yakanlar var. Bunlara da müdahil olmalısınız. Bu samimi ve sevecen anlatımınızdan sonra bunları bekliyoruz. Özellikle 9 yaşındaki, 10 yaşındaki kız çocuğu evlenebilir diyen, insan olmayan mahluka... İnsan filan değil. Bunu söyleyen insan filan değil, bırakın dini şeyini falan o insan değil. O insan olmayana, kendinizi madem Millî Eğitim Bakanı olarak o çocukların babası olarak görüyorsunuz, o sapkınlar a nında siz cevap vermelisiniz bedeli ne olursa olsun. Bunu sizden bekliyoruz Sayın Bakan. Bu sapkınığa bu ülke tahammül edemez.

LÜTFİYE İLKSEN CERİTOĞLU KURT (Çorum) – Çocuk da yapsın.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Yılmaz Tezcan'ın, Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz'ın Avukatlar Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması

BAŞKAN - Evet Sayın Bakanım, süremizi oldukça aştık. Millî Eğitim Bakanımız Sivas Milletvekilimiz Doktor İsmet Yılmaz aynı zamanda avukat. Bugün Avukatlar Günü. Onu unuttuk. Avukatlar Günü'nüzü kutluyoruz.

III.- SUNUMLAR (Devam)

1.- Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz'ın, uyuşturucu madde bağımlılığı ve diğer bağımlılıklarla mücadelenin önemi ile bu konularda Bakanlık olarak yaptıkları ve yapmayı planladıkları çalışmalar hakkında sunumu (Devam)

BAŞKAN - Sayın Bakanım, toparlıyorum ve kapatıyorum birazdan. Şimdi, bir milletvekili arkadaşımızın söylediği gibi okula devam eden lise öğrencileri arasında yapılan alkol, sigara, madde, teknoloji kullanım araştırma sonuçları gerçekten önemli. Bu konuda da biz raporlarımıza bunu dercetmek isteriz.

Öğrencilerin cep telefonlarıyla sınıflara girmesi konusu çok tartışılması gereken bir konu, hatta okula bile girmesinin önlenmesiyle ilgili neler yapılabilir? Bu konuda çalışmamız gerekir diye düşünüyorum çünkü yanlış yönlendirmelere sebep olduğunu düşünüyoruz. Öğretmenin etkinliği çok önemli. Ben de öğretim üyesiyim, eşim de öğretmen. Gerçekten öğretmenlerimiz o eski babacan tavırlarını, öğrenci üzerindeki otoritesinin biraz zayıfladığını müşahade ediyoruz. Öğretmenlerimize, siz de, biliyorum çok sahip çıkıyorsunuz. Bu konuda bir de kendini FETÖ'ye adanmış öğretmenlerin bu süreçte nelere mal olduğunu, bu ülkeye neler mal ettiğini maalesef görmüş durumdayız. Vatanına ve milletine kendini adanmış öğretmenlere gerçekten çok ihtiyacımız var.

Bir de yurt dışı ziyaretlerimizde sizler de görmüşsünüzdür. Örneğin –örnek vermek istemiyoruz ülke olarak ama bu müşahhas olsun diye- Washington müzeler şehri, Londra işte müzeler şehri ve ücretsiz. “Science Museum”a götürüyor öğretmen onlarca öğrencisini, orada matematik gösteriyor, bilimle ilgili birtakım görsel konuları konuşuyorlar ve pratik yapıyorlar.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Bizde de ücretsiz öğrencilerimize.

BAŞKAN - Önerimiz şu: Hemen hemen her ilde böyle müzelerin açılması, tarihî konularda ya da bilimsel konularda müzeler açılması ve bu müzelere öğrencilerimizin ders olarak yani gezi niyetiyle değil de ders olarak götürülmesinin belki katkısı olacağını düşünüyoruz.

Eğitimin çok önemli olduğunu siz de vurguladınız. Hepimiz biliyoruz. Bunu hep birlikte başaracağımıza da inanıyorum.

Ben, Madde Bağımlılığı Komisyonumuza bu değerli fikirlerinizle katkı verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

Öğleden önceki oturumuza ara veriyorum. Sağ olun, var olun Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Ben de teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 12.19

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.27

BAŞKAN: Yılmaz TEZCAN (Mersin)

BAŞKAN VEKİLİ: Kerem Ali SÜREKLİ (İzmir)

SÖZCÜ: Gökçen ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya)

KÂTİP: Lütfiye İlksen CERİTOĞLU KURT (Çorum)

BAŞKAN – Uyuşturucu ve madde bağımlılığıyla mücadele amacıyla kurulan Meclis Araştırması Komisyonumuzun öğleden sonraki oturumunu açıyorum.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli milletvekili arkadaşlarım, değerli basın, Sağlık Bakanlığımızın çok değerli bürokratları, değerli Genel Müdürümüz, müsteşarlarımız; ben tekrar sizlere hoş geldiniz diyorum.

Sayın Bakanımız, on-on beş dakikaya kadar gelecek. Zamanı verimli kullanmak adına Sağlık Bakanlığımızın değerli bürokratları giriş yapacaklar. Bu girizgâhtan sonra Sayın Bakanımız teşrif edecek ve onu dinleyeceğiz.

Ben şimdi ilk sözü, size vermek istiyorum.

Buyurun.

2.- Sağlık Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Elif Güler Kazancı'nın, Uyuşturucu ile Mücadele Acil Eylem Planı'nda gerçekteştirilen faaliyetler hakkında sunumu

SAĞLIK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YDR. DOÇ. DR. ELİF GÜLER KAZANCI – Sayın Başkan, kıymetli vekillerimiz; sizleri saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Bugünkü kapsamda, öncelikle bildiğiniz üzere 2014 yılında Başbakanlık genelgesiyle Uyuşturucu ile Mücadele Yüksek Kurulu 8 bakanlık tarafından yürütölmekteydi. Bu yıl itibarıyla, 2017'deki genelgemizle Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulu oluşturularak 12 bakanlıkla birlikte çalışmalarımıza başladık. 2015'teki Acil Eylem Planı ve ardından 2016-2018 Eylem Planı'yla birlikte Sağlık Bakanlığımızın rol ve görevleri paylaşılmıştı. Biz de bu kapsamda ilk madde olarak uyuşturucuya ulaşılabilirliğin engellenmesi, uyuşturucuyla mücadelede danışma birimlerinin oluşturulması, uyuşturucu bağımlılığının tedavi mekanizmalarının güçlendirilmesi, uyuşturucuyla mücadelede bilimsel danışma kurulunun oluşturulması, koordinasyon, iş birliği, iletişim ve kamuoyunun bilgilendirilmesi, tanı ve laboratuvar hizmetlerinin güçlendirilmesi başlıklarında çalışmaya başladık.

şimdi bu kapsamda bu eylem planında gerçekteştirilen faaliyetlerle ilgili kısaca bilgi vermek istiyorum:

Birinci maddemiz, uyuşturucuya ulaşılabilirliğin engellenmesiydi. Bu konuda suistimali engellemek adına, elektronik renkli reçete sisteminin kurularak özellikle burada takibin sağlanması ve 183 kalem ruhsatlı ilacın bu şekilde kontrolünün sağlanması gerçekteştirdik. Çünkü elektronik sistemde reçetelerin ve ilaçların sürekli takibi söz konusu ve izlemi yapılabilirmekte.

Onun dışında, uyuşturucuyla mücadelede danışma birimlerinin hayata geçirilmesi. Burada Alo 191 Uyuşturucu ile Mücadele Danışma ve Destek Hattı'nı daha önce sizlere sunmuştuk. Burada danışmanlık ve yönlendirme hizmetleri mevcut bulunmakta. 8 Temmuz 2015 tarihinde faaliyete geçmişti ve bu süreçte 7/24 esasına dayanarak psikolog ve sosyologlardan oluşan 106 personelimizle hizmet verilmekte ve 21 Mart 2018 tarihine kadar toplam 147.270 çağrı karşılanmış bulunmakta.

Diğ r başlığımız da ‘‘uy st rucu bağımlılığının tedavi mekanizmalarının g   lendirilmesi.’’ Burada, aile sağılığı merkezlerinin, özellikle bu konudaki aile hekimlerinin eğitimiyle ilgili yaklaşık 19.187 aile hekimine bu şekilde eğitimler verildi, erken tanı ve danışmanlık hizmetlerinin sunulabilmesi adına.

Yine 112 ve acil serviste çalışan tüm personele de bu konuda eğitimler verilerek özellikle acil müdahalede gereken önlemlerin alınması ve bu vakaların yine Alo 191 hattıyla birlikte tedavi merkezlerine ulaştırılması aşamasıydı. Yaklaşık 5.015 sağılık personeli ve 1.396 acil sağılık personeline eğitim verildi. Yine, Acil Yaklaşım Rehberi hazırlandı.

Ayakta tedavi merkezlerinin g   lendirilmesiyle ilgili görev tanımlarımıza gelmek istiyorum. 2014 yılında 3 ayaktan tedavi merkezi bulunurken bugün 55 ayaktan tedavi merkezimiz, 47 yataklı tedavi merkezimiz bulunmakta. 2018-2023 Eylem Planı’nda AMATEM ve ÇEMATEM olmak üzere yataklı tedavi merkezimizi, 25 ilave yaparak 72’ye, ayaktan tedavi merkezlerimizi de 55+22 yeni tedavi merkezi açarak 77’ye çıkararak, toplam yataklı ve ayaktan olmak üzere 149 tedavi merkezini kurmuş bulunacağız.

Tabii ki bu kapsamda uy st rucuyla mücadelede bütüncül bir yaklaşımla ilgili olarak Bahar Projesi’nden bahsedilmişti. Bununla ilgili olarak son aşamaya gelindi, özellikle hem Sağılık Bakanlığımız hem Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığıyla birlikte sosyal uyumu da içeren bir rehabilitasyon merkezi planlamasını gerçekleştirdik. Bununla ilgili olarak da yönetmeliğimiz hazırlandı, önümüzdeki günlerde yönetmeliğimiz kapsamında kamuoyuyla da paylaşılacak.

En önemli noktalardan birisi rehabilitasyon merkezleri. Tedavi merkezi sonrası sosyal uyum merkezleriyle ilgili koordinasyonu sağılamak amacıyla 51 ayaktan, 30 adet yataklı olmak üzere rehabilitasyon merkezlerini 2018-2023 Eylem Planı kapsamında hayata geçirmiş olacağız. Yine Yeşilay tarafından da 10 adet yataklı rehabilitasyon merkezi de hayata geçirilecek.

Diğ r başlığımız ‘‘Uy st rucuyla mücadelede bilimsel danışma kurullarının oluşturulması’’ydı. Bu konuda Bakanlığımız sorumluluğunda olarak Sağılık Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde İletişim Bilim Kurulu ve Sağılığın Geliştirilmesi Genel Müdürlüğü kapsamında bilimsel kurullarımız oluşturuldu    n  özellikle paydaş bakanlıklarımızla birlikte kamuoyunda özellikle uy st rucuyla mücadelenin iletişim faaliyetlerini yürütmekte ortak bir strateji, ortak bir dili kullanmak adına Genel Müdürlüğümüz bu konudaki faaliyet planlarını hazırladılar.

Diğ ri, tanı ve laboratuvar hizmetlerinin g   lendirilmesi. Burada da özellikle adli işlemlere yönelik laboratuvar hizmetleri adli tıp kurumlarında, polis ve jandarma kriminal laboratuvarlarında yürütülmekte. Bizler de bu tedavi sürecindeki tedavi merkezlerinin bünyesindeki laboratuvar hizmetlerinde de yenilikler yaparak burada özellikle doğrulama laboratuvarlarının standartlarını belirledik, yayımladık ve yaklaşık 100 laboratuvar çalışanına da eğitim verildi, ülkemizde daha önce doğrulama laboratuvarı hiç bulunmazken bugün itibarıyla 4 adet doğrulama laboratuvarına yetki verilerek hayata geçirildi.

Yine, 2014/19 sayılı Başbakanlık Genelgesi’yle oluşturulan kurulların tüm sekretarya ve koordinasyon işlemleri Bakanlığımız tarafından yürütülmekte.

Tabii ki, bu mücadelede özellikle il koordinasyon kurulları da çok önemli. Bu konuda da vali yardımcılarımızın ve il sağılık müdürlerinin de kendi illerindeki faaliyetleri değerlendirmek ve bilgi paylaşmalarını, ortak stratejiyi de yürütmek adına bölgesel değerlendirme programları planlandı. İlkini 20-22 Mart 2018 tarihlerinde İstanbul’da gerçekleştirdik. İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Bursa,

Gaziantep illerinden il müdürlerimiz ve vali yardımcılarımızla birlikte gerçekleştirildi. Burada, özellikle hem stratejik eylem planları hem de ortak bir faaliyet raporuyla ilgili iş birliği gözden geçirildi ve bu yıl toplam 6 adet bölge değerlendirme toplantısı yapılmasına karar verildi.

Yine, iletişim ve kamuoyunun bilgilendirilmesi amacıyla Basın Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü ve Sağlık Geliştirilmesi Genel Müdürlüğümüzle birlikte ortak çalışmalar yürütülmektedir.

Şimdi, 2018-2023 Eylem Planı kapsamında yürüteceğimiz faaliyetlerden bahsetmek istiyorum. Taleple mücadele konusunda aile sağlığı merkezlerimizin, koruyucu hizmetler, tanı, tedavi ve takip aşamalarında daha etkin rol almalarını sağlamak üzere bu mevcut eğitim modülünün güncellenerek bütün aile hekimlerine, eğitim almamış 23 bin aile hekimimizin -19 bin aile hekimimize eğitim vermiştik- tümüne yaymayı planlamaktayız.

Yine aile sağlığı ve toplum sağlığı merkezlerinde görev yapan sağlık personeline bağımlılıkla mücadele eğitimleri verilecek.

Yine Alo 191 uyuşturucuyla mücadele danışma hattımızın yeni planlamış olduğumuz bu bütüncül tedavi yaklaşımını içerecek şekilde, sosyal uyum merkezi, rehabilitasyon merkezi, tedavi merkezi ve İŞKUR iş birliğiyle yapılacak olan koordinasyonu yürütecek şekilde tüm çalışan ekibe güncel bir eğitim modülü planlamaktayız ve hedefimiz, bu danışma hattının en az yüzde 80 memnuniyete ulaşmasını sağlamış olmak.

Ayaktan tedavi merkezlerinin de etkinliği ve ulaşılabilirliğini artırmayı hedefliyoruz ve özellikle bu merkezlerde çalışan ruh sağlığı hekimlerinin de iki yılda bir tazeleme eğitimlerini yapmayı planlamaktayız.

Özellikle 2023 yılında tüm illerimizde en az 1 tane olacak şekilde ve her 200 bin nüfusa 1 ayaktan tedavi merkezi kazandırmaya planladık.

Yatarak tedavi merkezinin etkinliğinin artırılmasının yaygınlaşması sağlanacak. 2023'e kadar 14 AMATEM; 11 ÇEMATEM hayata geçirilerek toplam 47 olan yataklı tedavi merkezimizi 72'ye çıkarmayı hedefliyoruz.

Onun dışında, 112'deki eğitimlerimiz devam edecek. Tabii ki eylem planımızdaki en önemli madde, aslında rehabilitasyon merkezlerinin hayata geçirilebilmiş olması çünkü tedavi merkezi sonrası rehabilitasyon sürecinin olmamasından dolayı bağımlılığı olan kişilerin tekrar bağımlılıkla ilgili tedavilerine ihtiyaç duyulmaktaydı.

Diğer konu da özellikle bu 30 adet erişkin ve 21 erken ayaktan rehabilitasyon merkezini de bu kapsamda hayata geçirmiş olacağız.

“Uyuşturucuyla mücadelede iletişim” başlığı altında ortak bir strateji ve iletişim kılavuzunu hazırlamış bulunmaktayız. Bunu bütün paydaş bakanlıklarımızla birlikte ortak bir şekilde yürüteceğiz.

Yine, Alo 191, AMATEM; ÇEMATEM’le ilgili olarak bilinirliği kamuoyuyla paylaşmak adına 4 adet tanıtım videosu hazırlayıp yayımlayacağız.

Yine, uyuşturucuyla mücadelede iyi uygulama örneklerini tespit ederek, ödüllendirerek teşvik edilmesini sağlayacağız.

Özellikle, 15 yaş altı grup için” hayır” diyebilme becerisini geliştirebilmek adına her yıl en az 10 adet örtülü senaryo sistemlerini oluşturacağız.

Yine, uyuşturucuyla ilgili zararları hedef gruba bildirmek adına her iki yılda bir en az 5 adet viral video hazırlanarak dijital medya kanallarında da gösterilmesinin sağlanması; yine, çocukların çok sık girdiği sosyal ağ siteleri ve web sitelerinde özellikle bu konuda farkındalık yaratacak

bir sistemin kurulması. Aile içi ilişkileri güçlendirmek adına her yıl en az 2 adet ebeveyn-çocuk ilişkisini güçlendirmeye yönelik kamu spotunun oluşturulması ve en az 5 adet radyo spotunun her yıl yayınlanmasının sağlanması ve tüm çalışmaların her yıl mutlaka etki analizlerinin sağlanmasını ve sonuçlarına göre de yeni program ve stratejilerin geliştirilmesini hedeflemekteyiz.

Yine, tabii ki uyuşturucuyla mücadelede sürecin koordinasyonu, izlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla da oluşturmuş olduğumuz bir takip sistemiyle bu süreçleri her an takip edebileceğimiz bir sistemle stratejik eylem planlarımızda, tüm bakanlıklarla birlikte Sağlık Bakanlığımızın eylem planlarında bu takip sistemiyle koordinasyonu da sağlayacağız ve düzenli veri girişinin yapılarak özellikle on-line olarak takibi, aksayan noktalarda da derhâl müdahale edilmesini sağlayarak bu alanı daha aktif bir şekilde tutmayı düşünüyoruz.

Yine taleple mücadele ve iletişim bilim kurulları düzenli olarak bir araya gelerek de gerekli bilimsel desteği sağlayacaklar.

Daha önce, özellikle tedavi merkezleri ve tedavi gören kişi sayılarındaki artışla ilgili konular gündeme gelmişti. Tedavi merkezleri sayımız 2014 yılında yaklaşık ayaktan olan üç yataklı 29 iken şu anda, 2016 yılı itibarıyla 43'e ve yataklı 40'a çıkmıştı. Burada ayakta tedavi merkezi sayımızın 14 kat arttığını, yataklı tedavi merkezinin de yüzde 37,9 arttığını saptamaktayız. Tedavi gören kişi sayısını incelediğimizde 2014'ten 2016'ya yüzde 7,2 azalış ve toplamda ayaktan ve yatarak tedavi olanları tedavi merkezleriyle kıyasladığımızda özellikle tedavi gören kişi sayısında yüzde 6,6 azalış olduğunu saptamış bulunmaktayız.

Kısaca eylem planımızı özetlemek istedim Sayın Başkanım, sayın vekillerim.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Komisyon Başkanı Yılmaz Tezcan'ın, Eskişehir Osmangazi Üniversitesinde yaşanan olayı knadığına ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Şimdi haber sitelerine bir haber düştü. Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesinde bir araştırma görevlisi, 4 öğretim üyesini katletmiş silahlı saldırı neticesinde. Daha yeni haberimiz oldu. Allah rahmet eylesin. Bu saldırıyı da şiddetle kınıyoruz. Haber sitelerine düştü. Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesinde bir araştırma görevlisi yani bu haberde geçen şey, herhâlde Sayın Bakanımız da bu konuyla ilgili bir açıklama yapar.

4.- Komisyon Başkanı Yılmaz Tezcan'ın, uyuşturucu madde bağımlılığıyla mücadelenin önemine, Komisyonun şimdiye kadar yaptığı çalışmalara ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Değerli milletvekili arkadaşlarım, Müsteşar Yardımcımız Sayın Doktor Elif Güler Kazancı'nın bu sunumu için teşekkür ediyorum.

Sağlık Hizmetleri Genel Müdürümüz Profesör Doktor Alper Cihan ve Sağlık Bakanlığımızın daire başkanları buradalar. Biliyorsunuz, biz bu ana kadar çeşitli toplantılar gerçekleştirdik. Bu toplantılarda toplam -13'üncü toplantımız- 90 kişiyi dinledik.

Madde bağımlılığıyla ilgili gerçekten ülkemizin çok kritik bir noktada, bir geçiş noktasında olduğunu hepimiz biliyoruz. Ülkemizdeki uyuşturucu kullanım oranlarının Avrupa'yla da kıyaslanmayacak oranda daha düşük seviyede olduğu, yapılan çalışmalarda, istatistiklerde mevcut ancak 2007 yılından 2016 yılına kadar uyuşturucuya bağlı maalesef 2.148 vatandaşımız hayatını kaybetti. Etkilediği aile, çevre ve toplumdaki karşılığı birlikte değerlendirildiğinde uyuşturucu probleminin rakamlarla ifade

edilemeyeceğini hepimiz biliyoruz. Son zamanlarda özellikle gençler arasında “sentetik kannabinoid türevi” dediğimiz bazı uyuşturucu maddelerin de bütün dünyayı olduğu gibi ülkemizi de ve ülkemizde de gençleri çok ciddi etkilediğı malum. Bu konuda da Komisyonumuz yaklaşık üç ay olacak çalışmalarına başladı ve raporlarımıza bu konuyu da alınması gereken önlemleri de yazacağız, dercedeceğiz.

Bütün toplum gerçekten risk altında. Bu, sadece bireyin, ailenin üstesinden geleceğı bir konu değıl. Bir millet olarak topyekûn bir seferberlik gerekiyor. Daha doğrusu, âdetâ terörden daha ön plana geçmiş durumda. Terörde en azından teröristi ya da teröre bulaşanları yakalayıp bertaraf edebiliyorsunuz ama bu uyuşturucu madde bir aileyi, bir toplumu etkiliyor. Nice nice bu konuda hikâyeler duyuyoruz. Annesi babası mağdur olan, çocuğunun uyuşturucu maddeye bulaştıktan sonra, bağımlı olduktan sonraki süreçte o ailelerin yaşadığı dramları burada saatlerce konuşsak aslında bitiremeyiz. Bir baba, çocuğunu polise madde kullandı diye ihbar edebilir mi? Bir anne, çocuğunun madde bağımlılığı nedeniyle polislere, güvenlik güçlerine “Gelin, benim çocuğumu alın, beni bundan kurtarın.” diyebilir mi? Hâlbuki annenin vicdanının ne kadar üst düzeyde olduğunu, çocuğuna karşı ne kadar şekfatlı olduğunu anlatmamıza gerek yok. Bütün bunlara baktığımızda gerçekten çok önemli bir toplumsal sorun.

Biliyorsunuz, 2008 yılında bu konuya ilgili, uyuşturucu maddeyle ilgili bir komisyon kuruldu. Gerçekten başarılı çalışmalar yaptılar ve o günden bugüne çok ciddi mesafeler katedildi ama yeni sentetik kannabinoidler ortaya çıktı 2008’den bugüne kadar, on sene boyunca.

Bu süreç içerisinde sadece uyuşturucu madde mi? Birtakım yeni bağımlılık türleri ortaya çıkıyor. Bu, hepimizi ilgilendiriyor. Evde, sokakta, çalıştığımız ortamda, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bile, teknoloji ve internet bağımlılığı bütün dünyayı kaplamış durumda. Biz “b” başlığı altında internet ve teknoloji bağımlılığı konusunu da raporumuzda belirteceğiz.

Tabii, yeni komisyonumuz herhâlde “Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulu” olarak ismini değıştirdi diye biliyorum. Eğer yanlışsa düzelteyim. Daha önce Uyuşturucu Madde Bağımlılığıyla İlgili Yüksek Kuruldu. Bu kurulda bütün bağımlılıklar, tütün, alkol, uyuşturucu maddeler, internet, teknoloji, kumar bağımlılığı, aklınıza gelebilecek pek çok bağımlılık türleri var. Bunlarla ilgili komisyon kuruldu. Bizim Komisyonumuzda da 12 değerli milletvekili arkadaşımız var. Bunu partiler üstü bir politika olarak belirledik ve yaklaşık üç ay boyunca da muhalefetiyle iktidarıyla bütün milletvekilleri olarak çok ciddi bir sahiplenme ve çalışma içinde bulunduk. Ben bu süreç içerisinde de bütün milletvekili arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. 7 AK PARTİ milletvekilimiz, 3 CHP, 1 Milliyetçi Hareket Partisi ve 1 HDP’den olmak üzere üyelerimiz var.

Toplam üç aydı. Biz 10 Nisan itibarıyla bu görevimizi tamamlayacağız. Sağık Bakanımız Sayın Doktor Ahmet Demircan da birazdan teşrif edecekler. Ben bu bilgileri de bu arada vermiş olayım. Kendisiyle de direkt bu konularda, bununla ilgili konularda konuşacağız.

Biz 12 toplantı gerçekleştirdik. İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu, Gençlik ve Spor Bakanımız Sayın Osman Aşkın Bak, bugün öğleden önce de Milli Eğitim Bakanımız Sayın İsmet Yılmaz’ı dinledik. Yarın, cuma itibarıyla öğleden önce Adalet Bakanımız Sayın Abdülhamit Gül’ü ve öğleden sonra da Başbakan Yardımcımız Sayın Recep Akdağ’ı dinleyeceğiz ve dolayısıyla biz Komisyonumuzun bu dinleme safhasını tamamlamış olacağız ama illerle ilgili sahada birtakım ziyaretlerimiz olacak. Özellikle yurt içi ziyaretlerimizde Ankara, Mersin ve Gaziantep incelemesini gerçekleştirdik. Sahada durum nedir, özellikle, mesela tedavi alanından tutun, arzın önlenmesi, talebin önlenmesi, STK’lerin illerdeki çalışmaları nasıl, bunları da sahaya giderek tespit etmiş bulunuyoruz. Antalya, İzmir ve İstanbul incelemelerimiz olacak. Biz bu incelemelerimizde neredeyse 90’ın üzerinde

akademisyeni, STK'leri -Yeşilay da dâhil- pek çok dinleme gerçekleştirdik. İnşallah verimli bir toplantı olduğu kanısındayım ben. Raporlarımızı da hazırlarsak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımıza sunacağız ve kamuoyuyla da bunu paylaşacağız.

Sağlık Bakanlığımızın bu noktada, tedavi aşamasında ve rehabilitasyon aşamasında aslında sorumluluğu çok büyük. Madde bağımlısı olan bireylerin tedavi noktasında aslında işin ne kadar zor kısmına talip olduğunu hepimiz biliyoruz. Hekim olan arkadaşlarımız var, milletvekili arkadaşlarımız var. Ben de hekim milletvekili olarak özellikle AMATEM'lerden ve ÇEMATEM'lerden ve Sağlık Bakanlığının tedavi ayağından çok şey bekliyoruz. Fakat bu arzın, talebin önlenmesi -işte Millî Eğitim Bakanlığını dinledik öğleden önce- bu insanların, bu çocuklarımızın maddeye bulaşması noktasında engellenmesiyle ilgili eğitimin ne kadar önemli olduğunu biliyoruz. O nedenle maddeye bulaştıktan sonra, bağımlı olduktan sonra tedavilerinin çok zor olduğu aşikâr. Arz ve talep mutlaka engellenmeli ve bu çocuklarımıza sahip çıkmamız gerekiyor diye düşünüyorum.

Bakanlığımızdan Sağlık Hizmetleri Genel Müdürümüz Sayın Profesör Doktor Alper Cihan ya da Sayın Müsteşarımızın bu konuda katkısı olacaksa söz vermek isterim.

SAĞLIK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YRD. DOÇ. DR. ELİF GÜLER KAZANCI
- Sayın Başkanım, benim de ilave etmek istediğim bir konu var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Müsteşarım.

SAĞLIK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YRD. DOÇ. DR. ELİF GÜLER KAZANCI
- Özellikle zorunlu tedavi kararı alınan vakalarda infaz edilebileceği tedavi merkezleri yoktu. Bu yeni eylem planımızda 6 pilot ilimizde 6 merkezimizle... Özellikle zorunlu tedavi kararı alındığı zaman bu ailelere uygulayacakları tedavi merkezleri sıkıntıları söz konusuydu. Yine eylem planımızda 6 adet tedavi merkezini de kurgulayacağız ve bu şekilde inşallah şifaya ulaşmaları adına gereken desteği yapacağız. Bunu da paylaşmak istedim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Cihan.

III.- SUNUMLAR (Devam)

3.- Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürü Prof. Dr. Alper Cihan'ın, uyusturucu madde bağımlılarını geri kazanmanın önemi ve bu konuda yapılması gerekenler hakkında sunumu

SAĞLIK BAKANLIĞI SAĞLIK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ PROF. DR. ALPER CİHAN
– Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Komisyona çalışmalarında başarılar diler, Komisyonu kuran Türkiye Büyük Millet Meclisine ve siz değerli çalışanlarımıza çok teşekkür eder, saygılar sunarım.

Toplum olarak veya kişi olarak “Benim yakınımnda bu maddeden yok.” veya “Ben bunu kullanmıyorum.” deme lüksümüz yok. Yarın çocuğumuzun veya torunumuzun yanındaki çocuk bunun kullanıcısı olup o kişinin zarar vericisi durumuna geçebilir, onun için toplumsal bir hareket olarak mutlaka üzerine daha ciddi gitmek zorundayız. Yaptığımız çalışmalarda alışma dönemi, kullanma dönemi, arınma dönemi ve kazanma dönemi olarak dört ana kısım dikkati çekiyor. Tabii, alışma dönemi ve kullanma dönemi sosyal toplum bilinciyle bütün paydaşların üzerinde ciddi durması gereken nokta; aileler, eğitimciler, iş yerleri, arkadaşlık ilişkileri, toplumsal yaklaşımlar... Kullanma döneminde de biz bu kişileri kullanımdan vazgeçirip tedaviyi kabullendirmek için çok ciddi çalışma sarf etmek zorundayız. Bu dört dönemin içinde belki de en kolay yaptığımız nokta, arındırma dönemi yani tedaviyi almak isteyenlere gelişmiş tıp teknikleri ve farmakolojik ajanlarla, ilaçlarla, sağlık bakımıyla arındırma yüksek ölçüde yapılabiliyor, yüzde 80'lere yakın arındırma sorunsuz olarak yapılabiliyor ama bu hastaları arındırdıktan sonra kazanma ve tekrar sağlıklı toplum bireyi yapmada sıkıntımız oluyor. Yapılan birçok uluslararası çalışmalarda da yüzde 15 dolayında tamamen topluma kazandırma mümkün. Onların,

yüzde 15'in dışındakilerin bir kısmı tekrar kullanıma başlama veya sosyal uyumsuzluk gösterme, toplumsal dezavantajlı kesimde kalma gibi birçok sorunla karşı karşıya. Burada Sağlık Bakanlığı olarak tabii kazanma konusunda, rehabilitasyon konusunda çok büyük desteğimiz olacak ama orada da diğer paydaş bakanlıklara, diğer kurumlara da çok ciddi görevler düşüyor. Bu geri kazanma ve toplumun sağlıklı bireyi hâline dönüşmeleri konusunda ulusal politikaları daha da güçlendirmemiz gerekiyor. Bu kapsamda, Sayın M steşarımın da söylediği gibi, rehabilitasyon merkezleri, bunların kapsamlı mükemmeliyet merkezi tarzında büyük olanları ülkede 30 sağlık bölgesinde yapılacak ama her ilde de birer tane olmak üzere 81 tane rehabilitasyon merkezi, bu merkezlerle topluma geri kazanma noktasındaki başarımızı artırmayı düşünüyoruz.

Saygılar sunarım.

BAşKAN – Teşekkür ediyorum.

Beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.54

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.08

BAŞKAN: Yılmaz TEZCAN (Mersin)

BAŞKAN VEKİLİ: Kerem Ali SÜREKLİ (İzmir)

SÖZCÜ: Gökçen ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya)

KÂTİP: Lütfiye İlksen CERİTOĞLU KURT (Çorum)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyesi milletvekili arkadaşlarım, Değerli Müsteşar Yardımcım, Değerli Genel Müdürüm, Sağlık Bakanlığımızın değerli bürokratları, kıymetli basın, uzman arkadaşlarım; az önce ara vermiştik, aradan sonra tekrar oturumu açıyoruz.

Sayın Bakanım, sizden önce Müsteşar Yardımcımız Sayın Elif Güler Kazancı ve Sağlık Hizmetleri Genel Müdürümüz Sayın Profesör Doktor Alper Cihan Bey Bakanlığımızın madde bağımlılığıyla ilgili yapmış olduğu çalışmalar konusunda bilgi verdiler. Biz de malum, biliyorsunuz, 10 Ocak 2018 tarihinden itibaren toplam üç ayımızı tamamlıyoruz. 10 Nisanda Komisyon çalışmalarımız tamama erecek inşallah. Komisyonumuz adına bu kadar yoğun programınızın arasında bize vakit ayırdığınız için ve katıldığınız için çok teşekkür ediyorum.

Sözlerime başlamadan önce, az önce bir haber aldık, siz de sözlerinizde bununla ilgili paylaşımda bulunacaksınız; Osmangazi Üniversitesinde maalesef 4 öğretim üyesi, akademisyen bir silahlı saldırı sonucu vefat etti. Vefat edenlere Allah’tan rahmet diliyorum. Eğitim camiamızın başı sağ olsun diyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

5.- Komisyon Başkanı Yılmaz Tezcan’ın, Komisyonun bugüne kadar yaptığı çalışmalara, katılımlarından dolayı Sağlık Bakanı Ahmet Demircan’a ve bürokratlara teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Sayın Bakanım, madde bağımlılığıyla ilgili malum, 4 partinin ortaklaşa vermiş olduğu önerge doğrultusunda 2 Kasım 2017 tarihinde oy birliğiyle kurulan Komisyonumuz 10 Ocak 2018’de görevine başladı. Bu konunun ne kadar önemli olduğunu hepimiz biliyoruz. Sadece bireyi ve aileyi etkilemiyor, madde bağımlılığı bütün bir toplumu ve bütün bir ülkeyi ilgilendiriyor. Bu bağlamda, 2007 ile 2016 yılında az önce de ifade ettiğimiz gibi 2.148 vatandaşımız uyuşturucu madde bağımlılığına bağlı olarak vefat etmiş, bizim için 1 birey dahi çok önemli. Gerçekten önemli bir rakam.

2008’de madde bağımlılığı, uyuşturucu madde bağımlılığıyla ilgili bir komisyon kuruldu -aradan on yıl gibi bir süreç geçti- çok önemli çalışmalara imza attılar. Başta Sağlık Bakanlığımız olmak üzere bu konunun gündeme taşınması, tedavi, rehabilitasyon aşamalarından tutun da madde bağımlılığının önlenmesi noktasında çok önemli rolü oldu Sağlık Bakanlığımızın. Sağlık Bakanlığımızın ve diğer bakanlıklarımızın yapmış olduğu çalışmalar için de ayrıca ben Komisyonumuz olarak teşekkür etmek istiyorum. Uyuşturucuyla Mücadele Yüksek Kurulu kuruldu. İlk defa, bu süreç içerisinde böyle bir kurul oluşturuldu. Ardından, sadece uyuşturucu madde değil, internet ve teknoloji gibi başka pek çok yeni bağımlılık türleri ortaya çıktı. Dolayısıyla da şu anda bir Başbakan Yardımcımızın başkanlığında 11 bakanlığımızın bir araya geldiği Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulu çalışmalarına hızlı bir şekilde devam ediyor ve 2023 hedefleri doğrultusunda bir stratejik eylem planı hazırlanacak.

Biz bu süreç içerisinde 7’si AK PARTİ’li, 3’ü CHP’li, 1’i MHP’li, 1’i HDP’li üyelerimizden oluşan 12 kişilik Komisyonumuz çeşitli çalışmalar yaptı; müsaadenizle size çok kısa bir bilgi vereyim.

Üç aylık görevimizi 10 Nisanda tamamlayacağız ve bugün Komisyonumuz 13’üncü toplantısını gerçekleştiriyor. Aşağı yukarı 90 dinleme yaptık ve bu dinlemelerimizin içerisinde en -son bu hafta bitiriyoruz- sayın bakanlarımızı bakanlıklarımızla ilgili yapmış oldukları çalışmalar konusunda bilgi almak için davet ettik ve Komisyonumuzun hazırladığı bir ön taslak rapor, ön öneri var ki bu, ham bir öneri aslında ve sizin de mutlaka bu konuda söyleyecekleriniz ve sağlayacağınız katkılar vardır. Dün İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu’yu, Gençlik ve Spor Bakanımız Sayın Osman Aşkın Bak’ı dinledik ve bugün öğleden önce Millî Eğitim Bakanımız Sayın İsmet Yılmaz’ı, öğleden sonra da zatiâlinizi dinleyeceğiz. Yarın öğleden önce saat on ile on iki arasında Adalet Bakanımız Sayın Abdulhamit Gül’ü, en son da bu kurulun başında olan Başbakan Yardımcımız Sayın Recep Akdağ Beyefendi’yi dinleyeceğiz. Başta 21 akademisyen, 18 kamu kurumu temsilcisi, 5 eski kullanıcı, STK’ler, 3 gazeteci, 1 belediye başkanı ve cumhuriyet savcıları olmak üzere 90’dan fazla kişiyle görüştük.

Bir de saha ziyaretlerimiz oldu. Biliyorsunuz, komisyonların yurt içi ve yurt dışı ziyaretleri var. Nihayetinde 12 milletvekilimizin onayıyla alınmış bir karar çerçevesinde yurt içinde Ankara, Mersin ve Gaziantep’te AMATEM’lerimizi, ÇEMATEM’lerimizi, valiliklerimizi, belediye başkanlarımızı ziyaret ederek yerel yönetimlerin yerinde yapmış olduğu çalışmaları yerinde inceledik ve önümüzdeki günlerde inşallah Antalya, İzmir ve İstanbul ziyaretlerimiz olacak. Bir de Londra ziyaretimiz gerçekleşti. O ziyarette de örneğin şöyle bir “guideline” oluşturduklarını gördük “Drug misuse and dependence” diye. Bu İngiltere’ye has NHS dediğimiz İngilizlerin halk sağlığı bölümünde... Belki bunu burada konuşabiliriz, biz de Sağlık Bakanlığımız olarak Türk toplumuna uygun, kendi özelliklerimizi taşıyan bir “guideline” oluşturabilir miyiz, onu da tartışabiliriz.

Ben sözlerimi tamamlarken zatiâlinize ve Bakanlığımızın Değerli Müsteşar Yardımcısına, Genel Müdüşümüze, daire başkanlarımıza, bürokratlarımıza ayrı ayrı teşekkür ediyorum, sözü size bırakıyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

III.- SUNUMLAR (Devam)

4.- Sağlık Bakanı Ahmet Demircan ’ın, uyusturucu madde bagimlilikıyla mucadelenin onemi ile bu konuda Bakanlık olarak yaptiklari ve yapmayi planladiklari calismalar hakkında sunumu

SAĞLIK BAKANİ AHMET DEMİRCAN (Samsun) – Sayın Başkanım, değerli üyeleri, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, biraz geciktiğim için özür diliyorum. Gerçekten yoğun bir çalışma temposu içerisinde çalışmamızı sürdürüyoruz, o nedenle Komisyona gelmede bir gecikmemiz oldu.

Şimdi, bu bağımlılık, madde bağımlılığı ve bunların içerisinde en önemlisi uyusturucu. Hepsi önemli muhakkak ama uyusturucu çok daha büyük tehdit içeren bir bağımlılık ve toplumumuzu da ciddi bir şekilde, giderek artan bir şekilde tehdit eder hâle geldi ve bu konuda Türkiye olarak, biz de Türkiye’deki millî iradeyi temsil eden siyasi irade olarak, Meclis olarak üzerimize düşeni yapmak zorundayız.

Özellikle son yıllarda ciddi bir şekilde arttığını görüyoruz ve ülkemizin coğrafi olarak bulunduğu yer nedeniyle de bir zamanlar bir istikâmet Doğu’dan Batı’ya geçişlerin yaşandığı bir ülke iken, şimdilerde ise Batı’dan da buraya özellikle kimyasal bağımlılık yapan maddelerin Batı’da üretilip Türkiye’ye ve Türkiye üzerinden de belki Asya’ya doğru yönlendirildiği bilgileri, bulguları mevcut. Dolayısıyla Türkiye, iki yönlü bir coğrafi tehdit ve aynı zamanda ülke içerisinde bu konuyla ilgili yapılan mücadeleler bize gösteriyor ki bu konuda Türkiye’de pazarlama yapmak için harekete geçmiş çok sayıda yapı da var.

Bu konudaki mücadele tek bir bakanlığın yapabileceği bir mücadele değil. Böyle olduğu için de çok doğru bir şekilde Türkiye’de Başbakan Yardımcılığımızın koordinasyonunda ilgili bakanlardan oluşan bir Bağımlılıkla Mücadele Üst Kurulu oluşturulmuş bulunmakta ve bu yüksek kurulun denetiminde, koordinasyonunda bu çalışmalar birlikte yürüyor.

Bu mücadele elbette ki hepimize, bütün bakanlıklara düşen bir alanla başlar ki o da ulaşılabilirliğin engellenmesi ve Sağlık Bakanlığı olarak ondan sonraki görevlerimiz biraz daha özelleşir; uyuşturucuya müptela olmuş veya bir şekilde bununla buluşmuş, kullanmış kişilerin tedavisi ve bu konuda o insanlarımıza destek vermek, sağlık desteği vermek, tedavi desteği vermek.

Dolayısıyla, Sağlık Bakanlığı olarak biz 2015 Acil Eylem Planı’nı tamamlamışız, şimdi 2016-2018 Eylem Planı içerisinde sırasıyla şu görevleri yapmaya çalışıyoruz ve yapacağız elimizden geldiği şekliyle.

Birincisi, uyuşturucuya ulaşılabilirliğin önlenmesi. Bu alanda sağlık hizmetlerinin verildiği yerlerde de bir şekilde ağrı kesici olarak kullanılan ilaçların da kontrollü bir şekilde, denetimli bir şekilde kullanılması ve bunlara ait denetimlerin yapılmasından başlayan çalışmamız muhakkak ki olacak ve oluyor da. Öbür taraftan taleple mücadelede, tedavi noktasında da görevlerimiz var. Bu görevleri de yerine getirmek için üzerimize düşeni yapıyoruz.

Uyuşturucuyla mücadelede danışma birimlerinin hayata geçirilmesi diye bir çalışmamız var ki bu noktada ALO 191 Uyuşturucuyla Mücadele Danışma ve Destek Hattı faaliyete geçerek danışmanlık ve yönlendirme hizmeti sunmaya başlaması görev olarak verilmiş durumda. Bu destek hattı 2015 tarihinde hizmete açıldı, yedi gün yirmi dört saat esasına göre bu hizmetler devam ediyor arkadaşlar.

Neler olmuş bugüne kadar diye dönüp baktığımızda; 191 Uyuşturucuyla Mücadele Danışma Hattı, destek hattı yıllık çağrı sayısına baktığımızda, 2015 altı aylık süre içerisinde 50 bin, 2016 yılı 38 bin, 2017 47 bin, şimdi üç ay içerisinde 11.173 olmak üzere toplam 147 bin defa kullanılmış.

Bunlardan gelen taleplerin sırası şöyle: Tedavi talebi, destek talep etme, alkol bağımlılığı hakkında bilgi alma, zorunlu tedavi -bu geniş bir alan olduğu için- AMATEM, ÇEMATEM hakkında bilgi talebi, sağlıkla ilgili acil duruma yönlendirilmesi gibi de bir çalışma ve talep skalası önümüzde var.

Uyuşturucu bağımlılığının tedavi mekanizmasının güçlendirilmesiyle ilgili elbette ki çalışmalarımız devam ediyor. Bunlar da aile sağlığı merkezlerinden başlayan 112 acil servisler, ayakta tedavi hizmetlerinin güçlendirilmesi görev olarak tanımlanmış bulunmakta. Bu kapsamda 2014 yılında toplam 3 tane ayaktan tedavi merkezi bulunurken bugün 55 tane ayaktan tedavi merkezimiz oluşmuş durumda.

Yatarak tedavi hizmetlerinin yaygınlığının ve ulaşılabilirliğinin artırılması görev olarak tanımlanmış bulunuyor. Bu kapsamda 2014 yılında toplam 24 adet yataklı tedavi merkezinde 712 yatak kapasitesiyle hizmet sunulurken bugün itibarıyla 47 adet yataklı tedavi merkezi ve toplam 1.054 yatak kapasitesiyle hizmet sunulmakta. Bu kapasitenin daha da artırılması için bu yıl yani 2018 yatırım planında planlamamız mevcut.

Arkadaşlar, uyuşturucuyla mücadelede bilimsel danışma kurullarının oluşturulması kapsamında Bakanlığımızın sorumluluğunda olan talebi önlemeye yönelik Bilim Kurulu Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde, İletişim Bilim Kurulu ise Sağlığın Geliştirilmesi Genel Müdürlüğü uhdesinde kurularak faaliyetlerine başlamış bulunmaktadır.

Tanı ve laboratuvar hizmetlerini güçlendirilmesi yine görevlilerimizden bir tanesi. Özellikle uyuşturucu konusunda adli işlemlere yönelik laboratuvar hizmetleri adli tıp kurumlarında yapılıyor, polis ve jandarma kriminal laboratuvarlarında yürütülmekte -diğer bir alan- ancak tedavi sürecini

güçlendirerek hasta motivasyonunu artırmaya yönelik laboratuvar hizmetleri ise tedavi merkezlerimizin bünyesinde sürdürülüyor. Bu kapsamda laboratuvarların standardize edilmesi, personel teknik bilgi ve birikiminin artırılması, aynı zamanda ülkemizde yeterli düzeyde olmayan doğrulama laboratuvarlarına yönelik iyileştirme çalışmalarına da başlanmış bulunuyor.

Koordinasyon ve izleme ve değerlendirme bölümünde ise, 2014/19 sayılı Başbakanlık Genelgesi'yle oluşturulan kurulların tüm sekreteryaya ve koordinasyon görevi Bakanlığımıza verildi yani bu, Başbakanlığın, Başbakan Yardımcılığının uhdesinde paydaş bakanlıklarla birlikte yürütülen Uyusturucu Yüksek Kurulunun sekreteryası ve koordinasyon görevini Bakanlığımız yapmakta. Bu kapsamda, bir müsteşar yardımcımız doğrudan bu işle ilgili olarak Teknik Kurul Başkanı olarak görevlendirilmiş bulunuyor; Elif Hanım -az önce zikrettiniz- bu görevi yürütüyor şu anda.

İllerde ne yapılıyor? Yine, merkezdeki çalışmaların yerele yaygınlaştırılması ve iyi uygulama örneklerinin paylaşılması amacıyla bölge değerlendirme toplantıları organize ediliyor, şöyle ki: Vali yardımcılar ve il sağlık müdürlerinin kendi illerindeki faaliyetleri, merkez yöneticilerinin ve akademisyenlerin ise iyi uygulama örnekleriyle birlikte, merkezi planlamalara sundukları altı ilin bir araya getirildiği gruplar hâlinde yapılan toplantıların 4'üncüsü yapılmış bulunuyor. 20-22 Mart 2018 tarihinde İstanbul'da; İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Bursa, ve Gaziantep illeri katıldı bu toplantıya.

Tabii, burada en önemli hususlardan bir tanesi de iletişim ve kamuoyunun bilgilendirilmesidir. Eğer bu mücadelede biz kamuoyu desteğini oluşturamazsak, kamuoyunun bilinçlenmesini, bilinç yükselmesini sağlayamazsak bu mücadelede elde etmeyi arzuladığımız neticeleri, hedefleri elde etmekte zorlanırsınız; bütün konularda da bu böyledir. Eğer bir meseleyi kamuoyu sahiplenirse netice almak mümkündür, süresi kısalsın ve etkinliği de artar. Bu konuda bize en büyük desteği verecek olan medyamızdır. Medyanın kendi üzerine düşen görevi yapacağına ve yapmakta olduğuna inanıyorum. Bundan sonra da güçlü bir şekilde bu desteği vereceğine olan inancımı korumak istiyorum. Gerçekten bu tehdit Türkiye için ciddi bir tehdit.

Basın-Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü ve Sağlık Geliştirilmesi Genel Müdürlüğü ortak olarak bu konuda çalışmaktadır. Bizim Bakanlığımızda bir genel müdürlük bu konuda gerekli desteği basına da sağlamaktadır. Bu kapsamda iletişim kampanyası oluşturulması için çalışmalar başlamıştır. Habercilere yönelik olarak uyusturucu konulu haberlerde dikkat edilmesi gereken hususları da içeren "iletişim stratejileri broşürü" hazırlanarak kullanımlarına sunulmuştur. Kamuoyunu güncel gelişmeler hakkında bilgilendirmek için geniş katılımlı sağlık muhabirleri bilgilendirme toplantıları yapıldı. Uyusturucuyla mücadele çalışmalarında görev alan kurumların yapacakları basın açıklamalarında veya bilgilendirmelerde kullanacakları ortak dili sağlamak amacıyla İletişim Stratejisi Uygulama Rehberi hazırlanarak kurum ve kuruluşların kullanımına sunulmuştur.

2018-2023 Eylem Planı kapsamında yürüteceğimiz faaliyetleri: Taleple mücadele kapsamında aile sağlığı merkezlerinin koruyucu hizmetler, tanı, tedavi, takip aşamalarında daha etkin rol almaları sağlanacaktır. ALO 191 uyusturucuyla mücadele danışma ve destek hattı çalışma algoritmaları yeni açılacak danışmanlık merkezleri ve rehabilitasyon ile sosyal uyum merkezlerini içerecek şekilde güncellenecek ve operatörlerin yılda en az üç hizmet içi eğitim almaları sağlanacaktır.

Ayaktan tedavi merkezlerinin etkinliği ve ulaşılabilirliği artırılacak, bu kapsamda, tüm çocuk ve erişkin ruh sağlığı uzmanlarının eğitimleri tamamlanacak ve iki yılda bir tazeleme eğitimleri almaları sağlanacaktır.

Yatarak tedavi hizmetlerinin etkinliği artırılarak yaygınlaştırılması sağlanacak. Bu kapsamda 14 AMATEM, 11 ÇEMATEM daha hayata geçirilecek -ilave yeni, bu sene 2018 süresinde ve sonrasında- 47 olan yataklı tedavi merkezi sayısını toplamda 72'ye çıkaracağız.

Erişkin ve çocuk psikiyatri kliniklerine eğitim yetkisi verilebilmesi için bünyelerinde madde bağımlılığı tedavi merkezi bulunma zorunluluğu getirilerek hem asistanların eğitim eksikliği giderilmiş olacak hem de tedavi merkezi sayısına katkı sağlamış olacağız.

Zorunlu tedavi kararlarının infaz gereği özelleşmiş tedavi merkezleri oluşturulacak, bu kapsamda ilk aşamada altı ilimizde pilot olarak bu merkezleri hayata geçirip, sonucuna göre uygulamalar yeniden gözden geçirilerek devam edilecek.

112 ve acil servislerin uyuşturucuyla mücadele kapsamında daha da güçlendirilmesini sağlayacağız. Bu kapsamda 112 acil servislerde görev yapan tüm personelin eğitimini tamamlayıp, madde kullanım bozukluğunda acil yaklaşım rehberi hazırlanarak başucu kitabı gibi hem 112’lerde hem de servislerde personelin kullanımına sunulacak.

Rehabilitasyon hizmetlerinin hayata geçirilerek yaygınlaştırılmasını sağlayacağız. Bu kapsamda 17 adet erişkin, 13 adet ergen olmak üzere toplam 30 adet yataklı rehabilitasyon merkezini hayata geçireceğiz. İlave olarak Yeşilay tarafından da 10 adet yataklı tedavi rehabilitasyon merkezi faaliyete geçirilecek. Yine 30 adet erişkin, 21 adet ergen ayaktan rehabilitasyon merkezi hayata geçirilmiş olacak.

Arkadaşlar, uyuşturucuyla mücadelede “iletişim” başlığı kapsamında ise uyuşturucuyla mücadele kapsamında faaliyette bulunan tüm paydaşlar ve kamuoyu için başvuru ve ortak hareket kaynağı niteliği taşıyacak olan uyuşturucuyla mücadele iletişim, yöntem, içerik, kavram, dil, üslup, anlatım yapısı, eylem planı ve stratejilerini içeren uyuşturucuyla mücadelede ortak strateji ve iletişim kılavuzunu hazırlayacağız. Bu kılavuz kapsamında paydaş kurumlarda görev yapan ve hedef kitleyi oluşturan toplam 20 bin kişiye eğitim verilecek, uyuşturucuyla mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler konusunda kamuoyunun bilgilendirilmesi sağlanacak.

Yine, bu kapsamda ana akım ve yerel medya yöneticisi ve temsilcileriyle yılda en az iki toplantı yapılarak uyuşturucuyla mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler konusunda bilgilendirmeler sağlanacak.

ALO 191, AMATEM, ÇEMATEM’lerde sunulan hizmetlerin kamuoyuna anlatılarak bilinirliği artırılacak, bu çerçevede en az dört adet tanıtım videosu hazırlanıp yayınlanacak. Uyuşturucuyla mücadelede iyi uygulama örnekleri tespit edilip ödüllendirilerek teşvik edilecek.

15 yaş altı grup için “hayır” diyebilme becerisini güçlendirecek, sağlıklı yaşam becerilerini kazandırmaya yönelik her yıl on adet örtülü senaryolar oluşturulacak. Uyuşturucu madde kullanımının zararları konusunda hedef gruplarının bilgilendirilmesi, hedef gruplarda farkındalık oluşturulması, tutum ve davranış geliştirilmesi sağlanacak. Bu kapsamda, her iki yılda bir en az beş adet viral video hazırlanarak dijital medya kanallarında gösterilmesi sağlanacak.

Aile içi işlevleri güçlendirilecek, her yıl en az iki adet ebeveyn-çocuk ilişkisini güçlendirmeye yönelik kamu spotu hazırlanıp yayınlanacak. Bunun etkinliği artıkça, geliştiğini ve etkisinin arttığını gördükçe sayıyı artırmamız mümkün. Yapılan tüm çalışmaların, her yıl mutlaka etki analizleri yapılarak sonuçlara göre ilerlenecek.

Son olarak “Uyuşturucuyla mücadele sürecinin koordinasyonu, izlenmesi ve değerlendirilmesi” başlığı kapsamında ise uyuşturucuyla mücadele kapsamında oluşturulmuş kurulların güçlendirilerek, üyeleri arasındaki iletişimin ve iş birliklerinin artırılmasına yönelik olarak, kurul toplantılarının belirlenmiş zaman, usul ve esaslara uygun olarak yapılması sağlanacak. Bu kapsamda tüm kurulların aldıkları kararlar, gerçekleşme durumları izlenerek raporlanacak. İmkânlar dâhilinde yüksek kurul üyelerinin de katıldığı, iyi uygulama örneklerinin, kurul üyesi kurumların yaptıkları çalışmaların ve

toplantıya davet edilmiş illerin bizzat mülki amirleri tarafından illerine ait çalışmaların sunulduğu, yüksek kurul başkanı tarafından onaylanmış, standart formata uygun olarak illerin değerlendirildiği her yıl en az 6 adet bölge değerlendirme toplantısı yapılacaktır.

Uyuşturucuyla Mücadele Eylem Planı Faaliyeti Takip Sistemi geliştirilecek, merkez ve taşrada paydaş kurumların sisteme düzenli veri girişi yapması sağlanacaktır. Oluşturulan Taleple Mücadele Kurulları ve İletişim Bilim Kurullarının düzenli olarak bir araya gelmesi ve gerekli bilimsel desteği vermeleri sağlanacaktır.

Değerli arkadaşlar, başta da giriş bölümünde de söylediğim gibi, uyuşturucuyla mücadele kolay bir mücadele değil ve bu mücadelenin hem bütün kamuoyunun desteğiyle hem de burada da örneğini gördüğümüz bu Komisyonun kuruluşunda, teklif edilişinde Meclisin birlikte hareket etmesi, siyasetüstü bir yaklaşımla meseleyi sahiplenmesi, bu meselenin ne kadar önemli ve ciddi bir mesele olduğunu zaten gösteriyor. Ancak böyle başarı sağlanacağına inanıyorum. Bütün kurumlarımızla, bütün kurullarımızla, bütün irade merkezlerimizle bunun üzerine gitmeliyiz. Bu, bütün toplumun meselesidir. Kaybedilen insanımız bizim insanımızdır. Uyuşturucu insanlık suçudur. Uyuşturucuyla mücadele etmeyi en büyük görevimiz olarak görüyorum.

Ben böyle hızlıca bir sunum yaptım. Arkadaşlarımızın soruları olursa elbette bunları paylaşırız.

Teşekkür ediyorum arkadaşlar.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, çok teşekkür ediyorum.

şimdi, milletvekili arkadaşlarımız soru yöneltecekler, katkı sağlayacaklar.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Sağlık Bakanı Ahmet Demircan'ın, Eskişehir Osmangazi Üniversitesinde 4 akademisyenin katledilmesine ve hayatını kaybedenlere Cenab-ı Hak'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

SAğLIK BAKANIAHMET DEMİRCAN (Samsun) – Bu arada, kısa bir not geldi, onu paylaşayım arkadaşlar sizinle.

Bugün saat 14.34'te Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesinde 1 kişinin silahlı saldırısı sonucu 4 kişi vefat etmiştir. Olay yerinde 2 adet 112 ambulansı görevlendirilmiş ve onunla ilgili gerekli müdahaleler yapılmış. 1 yaralı var, şu anda Tıp Fakültesi Hastanesinde tedavi altında.

Burada isimleri zikredilmiş, hastaneye gelen hastalarımızın, saldırıda vefat eden: Yasir Armağan, araştırma görevlisi; Serdar Çağlak, araştırma görevlisi; Fatih Özmütlü, fakülte sekreteri; Mikail Yalçın, dekan yardımcısı. Bunların hepsi hastaneye geldiklerinde maalesef hayatlarını kaybetmiş durumdaydılar. Saldırıyı düzenleyenin de -gelen bilgiyi paylaşayım- aynı fakültede görev yapan bir araştırma görevlisinin olduğu iddia ediliyor, tabii bu bir iddia.

Bilgiler bu, bunları sizinle paylaşmak istedim.

Bütün hayatını kaybeden kardeşlerimize Cenab-ı Hak'tan rahmet diliyorum, ailelerine başsağlığı diliyorum, sabır niyaz ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

III.- SUNUMLAR (Devam)

4.- Sağlık Bakanı Ahmet Demircan'ın, uyuşturucu madde bağımlılığıyla mücadelenin önemi ile bu konuda Bakanlık olarak yaptıkları ve yapmayı planladıkları çalışmalar hakkında sunumu (Devam)

BAŞKAN – Evet, değerli basın mensubu arkadaşlarımız, sağ olun, teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakanım, çok teşekkür ediyoruz.

Bu kadar yögün programın arasında şeref verdiniz.

Ben tekrar Müsteşar Yardımcımıza, Genel Müdürümüze ve daire başkanlarımıza teşekkür ediyorum.

Bu ana kadar yapmış olduğumuz çalışmalar, incelemeler ve dinlemeler neticesinde ham bir taslak, öneri hazırladık. Genel manada önerilerimizi ayrı ayrı “Bakanlıklar” başlığı altında toplardık.

Bunları burada, vaktimizi daha böyle verimli kullanmak adına, sayın vekillerimizin soruları olacağını düşünerek uzun uzun okumuyoruz, raporu size takdim ediyorum.

Madde Bağımlılığını Araştırma Komisyonu olarak Sağlık Bakanlığına ilişkin birtakım önerilerimiz var. Bunların çoğunu söylediniz ama eksik kalan veya vekil arkadaşlarımızın, Komisyon üyesi arkadaşlarımızın iletmek istediği konular varsa onları da almak isteriz.

Bu “guideline”... Londra’daki ziyaretimizde Birleşik Krallık özellikle madde bağımlılığıyla ilgili klinik tedavide... Birleşik Krallık’ın bir “guideline”ı, bunların tedaviyle ilgili gerçekten önemli bir... İlk defa böyle bir şey hazırlamışlar. Tabii, dünyayı yeniden keşfetmeye de gerek yok. Biz kendi öz kaynaklarımızla, kendi ülkemizin özelliklerini içeren, kendi istatistiklerimizi de içine alan yaptığımız çalışmalarla birlikte, ben herhâlde, buradan sizin başkanlığınızda, Türkiye’ye has, madde bağımlılığıyla ilgili veya belki bütün bağımlılıkları içeren böyle bir tedavi protokolü, bir “guideline” oluşturulması noktasında da konuşmalara, kayıtlara girmesi açısından buradan ifade ediyorum.

Şimdi, milletvekili arkadaşlarımızdan soruları olan varsa soruları alalım, yoksa benim soracağım sorular da var.

Evet, Antalya Milletvekilimiz Sayın Ahmet Selim Yurdakul.

Buyurun Sayın Vekilim.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Sayın Bakan, değerli bürokratlar; öncelikle hoş geldiniz Sayın Bakanım.

Güzel sunumunuz için de teşekkür ederiz.

Hakikaten, Başkanımızın da ifade ettiği gibi, Sağlık Bakanlığı için yapılan önerilerin çok büyük kısmını sunumunuzda ifade ettiniz.

Ben bir önceki toplantıdan bugüne geldiğimiz zaman -daha önce Recep Bey vardı herhâlde Başbakan Yardımcımızın sunumunda, sizin daha önceki sunumlarınızda- biz tartışırken bu madde bağımlılığının tedavisi içerisinde rehabilitasyondan çok bahsettik, hatta “Bu çok önemli.” diye ifade etmiştik. Şimdi, bugün, siz gelmeden önce de Müsteşar Yardımcımız konuyu çok detaylı açıkladı, siz de açıkladınız. Ülkemizde rehabilitasyon merkezlerinin kurulmasından büyük bir sevinç duydum, onu ifade edeyim, teşekkür ederiz.

Aynı zamanda bu tedavinin, madde bağımlılığı tedavisinin sadece Sağlık Bakanlığı tarafından verilmesi kararının arkasında durmanızı bekliyorum. Çünkü burada çok farklı yerleri, dernekleri ve kuruluşları dinledik, hepsi “Ben tedavi ediyorum.” diyor ve farklı farklı tedaviler sunuyorlar. Hani bir kısmı doğru olabilir, yanlış olabilir, onu tartışmıyorum ama Sağlık Bakanlığı onay vermediği müddetçe veya yetkilendirmediği müddetçe kesinlikle, onay verip yetkilendirmediği müddetçe kesinlikle başlamamalı, başladıktan sonra da tabii ki akredite olup denetlemeler zaten yapılmalı. Yoksa çok farklı tedaviler... Bize çok eleştiri geldi Sayın Bakanım, bana özellikle. Vatandaşlar diyor ki: “Bu dernekler, şeyler, nasıl yani, herkes kurup da yapabilir mi o zaman?” Hatta bazıları “Nereden fon alabiliriz?” demeye başladılar. “Böyle bir şey yok. Sağlık Bakanlığı tedavi ediyor yani.” dedim. Dolayısıyla, bu ifade yerine gelmeli. Bu konuda da zaten çalışma yapılmış, teşekkür ederiz.

Bir de benim önerim Sayın Bakanım şu: Gördüğüm, bütün toplantılar sonucunda bir koordinasyon eksikliği olduğu inancındayım. Dolayısıyla, benim aklıma basitçe şöyle bir öneri geldi, doktor olduğumdan da kaynaklanan bir olaydan dolayı: Madde bağımlısı bir kişi doktora geldi, “Tedavi olmak istiyorum.” dediği anda, bir sistem kurulmalı; o kişinin adı, soyadı, TC, neyse, hepsi kayıtlı olmalı ve ama aynı anda, daha tedaviye başlar başlamaz, bu kişi ilgili tüm kurumlara, mesela kim; Aile ve Sosyal Bakanlığı içerisindeki Türkiye İş Kurumu, belediyeler, vali, İçişleri Bakanlığı gibi bu sistem içerisinde yer alan tüm kurumlara aynı anda bildirilmeli. Niçin? Çünkü mesela siz rehabilitasyon yaptınız. Peki, ondan sonra işi kim verecek? Mesela, belediye halk eğitim merkezinde bir şey öğretecek, halıcılık ve benzeri. Peki, işe kim alacak? Sosyal Güvenlik Kurumu yani Türkiye İş Kurumu. Dolayısıyla bunların hepsinin haberi olursa aynı anda, bu sistem kurulursa ve sistem kurulduktan sonra da mesela işe alındı, başladı. Size geri bildirim yaparlar aynı sistem üzerinden “Bu kişi şurada işe başladı, başarı şansı budur.” Hem geri denetleme merkezi de kurulabilir. Aslında çok da basit bir sistem. Koordinasyon da kurulur diye düşünüyorum. Yani eğer bu uygulanabilirse, mantığınıza yatıyorsa -ben tabii bunun başında Sağlık Bakanlığının olmasını tavsiye ederim- böyle bir öneri yapmak isterim.

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Samsun) – Tedavi ve rehabilitasyon bize ait olacağı için...

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Tabii, ilk başlangıç size ait olacağı için, hem de geri bildirim yani -tedavi başarısı yüzde 15 ya mesela şu anda Türkiye ve tüm dünyada da- belki o başarı artar diye düşünüyorum.

Çalışmalarınız için de teşekkür ederim.

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Samsun) – Ben teşekkür ediyorum.

Birkaç kelime söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Samsun) – Tabii, Ahmet Bey’in ifade ettiği konu fevkalade önemli, tedavinin etkinliği, kalıcılığı ve sürdürülebilirliği açısından da önemli. Bu böyle bildiğimiz normal bir hastalık gibi bir hadise değil yani geldi, bir enfeksiyonu var kişinin, teşhis ettiniz, ilacı verdiniz, iyileşti. Böyle olsa... Değil. Bu, uzun sürmesi gereken, takip edilmesi gereken bir konu ve geri kurtarmak için çok emek sarf edilmesi gereken ve bu konuda da uzmanlaşmayı gerektiren bir konu. İnşallah tabii ki ülkemizin sağlık alanındaki bu başarılı uygulamalarına bir örnek de burada sunulacaktır. Konuyu ciddiyle ele alıyoruz.

Bu “guideline” konusunda da birkaç şey söyleyeyim. Gerçekten biz şu anda tedavilerle ilgili “guideline”larımızı hazırlıyoruz yani bütün tedavilerde hekimlerimiz bilgisayar karşısında bu “guideline”ı bulacak. Bununla ilgili de “guideline”ımızı oluştururuz çünkü Batı’nın bu konuda bizden çok daha büyük tecrübesi var. Onlar uzun süren bir süreç içerisinde yaşadılar, daha 60’lı yıllarda çok ciddi uyusturucu mücadelesi veriyorlardı ki bu dediğimiz elli sene önce. Onların tecrübelerinden de yararlanmak boynumuzun borcu.

Ben teşekkür ediyorum arkadaşlarımıza.

BAŞKAN – Evet, İzmir Milletvekilimiz Sayın Kerem Ali Sürekli.

Buyurun Sayın Vekilim.

KEREM ALİ SÜREKLİ (İzmir) - Sayın Bakanım, hem sunumunuz için hem çalışmalarınız için teşekkür ediyoruz. Bürokrat arkadaşlara da teşekkür ediyoruz.

şimdi, koordinasyon konusu önemli, burada da dile getirildi. Biz de h lihazırda bu sıkıntıyı yaşıyoruz. Çok kurul var. Bir yerden geçen gün bana bir sivil toplum  rg t  geldi “Ben mücadele etmek istiyorum, mücadele ediyoruz. Nereye gideceğim?” dedi. Avrupa’dan geldi bizim Türk bir  rg t. O kadar çok kurul var ki hangisine göndereyim diye düşündüm. Tek bir merkez olması lazım. Bu konuda Ahmet Bey’e de katılıyorum.

Diğ r yandan, bu sunumlar sırasında, dinlemeler sırasında bir husus daha tespit ettik. şöyle ki: AMATEM, ÇEMATEM’lerde görev yapan arkadaşların özlük haklarıyla ilgili bir talep var “ zendirilmeli buraları.” diye burada konuştuk, akademisyenlerden, bilim insanlarından da böyle talep geldi. Diğ r bir talep de yan dal olarak, madde bağımlılığıyla mücadelenin psikiyatrinin bir yan dalı olarak düzenlenmesi konusunda bir talep var. Bunu da size iletiyorum.

Diğ r bir husus, evet, Sağlık Bakanlığı tedavi ve rehabilitasyondan sorumlu ve dünyadaki ortalamalar, Türkiye’de de yüzde 15 başarı. Burada hastalığa yakalanmamak lazım ama bu bir hastalık, beyin hastalığı ve ömür boyu da –artık teknik terimleri de öğrendik- remisyon ve relapslarla geçen bir süreç. Bu süreçte bu hastalığa yakalanmamak için -tabii Milli Eğitim Bakanlığı önemli bir etken burada, o da sunumunu sundu ama- Sağlık Bakanlığında da... Siz de ifade ettiniz, o satır aralarında ben de onu gördüm. Bunu biraz açar mıyız yani koruyucu ve önleyici tedbirler kapsamında Bakanlığınız ne düşünüyor ya da ne planlayacak?

SAAğLIK BAKANI AHMET DEM RCAN (Samsun) – Yani elbette Bakanlığın objektif olarak yani böyle elle tutulur, gözle görülür önleyici ve ulaşmayı engelleyici en azından bu konuda bize düşen ne varsa onları yapacağız. Bu maddeye ulaşmanın önündeki engeller daha da artırılmalı ama bu biraz da toplumdaki üst düzey eğitim. Biz sağlık alanında topluma eğitim verme, toplumu bilgilendirme – eğitim verme terimini geri çekeyim de- noktasında sorumluluğu olan bir Bakanlığız ve bu konuda kamu bize bütçe de veriyor. Sağlığın Geliştirilmesi Genel Müdürlüğü olarak bir genel müdürlüğümüz de var. Biz bu noktada toplumu bilgilendirme ve toplumda bilinç oluşturma hususunda zaten paydaşımız ortak bakanlıklarımızla birlikte ciddi çalışmalar yapabiliriz, yapıyoruz, yapacağız da yani daha da arttıracağız bunu. Tabii, kanaatim, en önemlisi bu olacaktır yoksa güvenlik tedbirlerini alacak olan bakanlığımız bellidir, İçişleri Bakanlığı madde ticaretinin önüne geçecektir. Bu ticareti yapanların, toplumu zehirleyenlerin yargılanmasını Adalet Bakanlığı takip edecektir ama işin hem tedavisi hem de en önemli tedavi hasta olmamak üzerine kurulur, koruyucu kısmında bizim rol m z var. Bu işte de koruyucu kısımdaki rol ise bence bilinçlendirmek en önemlisi. Bu görevi üstleneceğiz ve yapacağız Sayın Başkan.

BAşKAN - çok teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Evet, Sayın Bakanım, tabii, bizim saha çalışmalarında gördüğümüz birtakım aksaklıklar, talepler var. Onları da biz burada ham olarak size takdim ettik. Örneğin Mersin’de 50 yataklı AMATEM var, kadın bağımlılar da var. Kadınların da tedavi olması lazım. Bir ara orada yatırımlar fakat erkek ve kadın bağımlılar aynı binada olduğu için çok uygun olmadığı, dolayısıyla bir kadın AMATEM’in de kurulması gerektiği fikri bizde belirdi ve orada valilikte il koordinasyon kurulu toplantısında bunu dile getirdik, sağ olsun bir belediye -AK PART ’li değil ama- oraya AMATEM’i yapmış “Ben bir kadın AMATEM’i de yapacağım, bunu Sağlık Bakanlığına hizmet sunması için vereceğim.” dedi. Onun sözünü aldık en azından orada. Burada da sizin Bakanlık olarak kadın AMATEM ve ÇEMATEM’lerin artırılmasıyla ilgili çalışmalarınız var. Bunu burada dile getirmek istiyorum çünkü kayıtlara giriyor.

Bir de SUT fiyatları gerçekten -Sayın Genel Müdürümüz Cihan Bey de Alper Bey de biliyor- herhâlde bir on senedir hiç kıpırdamadı. Bununla ilgili çalışma yapıldığını biliyorum. Bazı branşlarda, cerrahi branşlar ile birtakım branşları karşılaştırdığımızda bir sıkıntı olduğu aşikâr. Bir düzenleme yapıldığını biliyorum ama bunun bir an önce herhâlde hızlandırılması...

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Samsun) – Çalışıyoruz, iki bakanlık ya da üç dört bakanlığa çıkacak tabii. Şu anda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile biz çalışıyoruz. Çalışmalarımızı önümüzdeki günlerde yani belki bir hafta içerisinde karşılıklı bir araya getireceğimiz bir masada. Burada o çalışmalara uygun inşallah yeni düzenlemeler yapılacak. Yoksa bu sistemde SUT çok önemli bir sorun, çözülmesi lazım.

BAŞKAN – Diğer öneriler içerisinde rehabilitasyon merkezleri eğer açılacaksa bunların mutlaka SUT kapsamında, Sağlık Bakanlığımızın koordinesinde ve kontrolünde açılması gerekiyor ve Değerli Vekilimiz söyledi, Ahmet Hocamız, her önüne gelen bir dernek kuruyor ve “Tedavi yapıyorum.” diye ortaya çıkıyor.

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Samsun) – Kurabilir, kendilerine bir şey diyemeyiz.

BAŞKAN – Maalesef.

STK’ların bu konuda ciddi bir denetime tabi tutulması gerektiği bizim Komisyonumuz tarafından da rapor edildi.

Özlük haklarından bahsettiler. Gerçekten, mesela, bir psikiyatrist, bir psikolog, bir hemşire veya bir çalışan, AMATEM ve ÇEMATEM’e gönderdiğinizde sanki orası böyle çok önemsizmiş gibi, insanların gitmek istemediği veya zorla gönderildiği yerler olarak algılanıyor. O nedenle de buraların biraz daha...

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Samsun) – Algının düzelmesi...

BAŞKAN – Algi, özlük hakları en azından iyileştirildiğinde doktor arkadaşlarımızın ve sağlık çalışanlarının buralara daha fazla gitme isteğini bir şekilde uyandırmamız gerekiyor. Tabii, bu çözümlenene kadar rotasyonlar şeklinde görevlendirmeler yapılabilir. Gittiğimiz AMATEM’lerde ve ÇEMATEM’lerde maalesef hekimin oraya gidip orada hasta bakması performansına bir katkı sağlamadığı gibi şikâyetler de var. Ayrıca kokain aşısının Sağlık Uygulamaları Tebliği kapsamında geri ödemeye dâhil edilmesinin faydalı olacağıyla ilgili bir düşünce var.

Bu Mersin AMATEM incelememizde yazmış olduğumuz konu, elektronik reçete uygulamasına rağmen ilaç suiistimallerinin yaşandığına ilişkin bazı iddialar var. Ne yazık ki özellikle anestezi kullanan ameliyathanelerde uyuşturucuya bağımlı olan meslektaşlarımız var, sağlık çalışanları var. Bunlarla ilgili de belki birtakım düzenlemeler yapılması gerekir diye düşünüyorum.

Ben sözlerimi tamamlarken tekrar -davetimize icabet ettiniz, bizi bilgilendirdiniz, buraya kadar geldiniz- başta değerli Bakanımız size ve Müsteşar Yardımcımıza, Genel Müdürümüze ve Sağlık Bakanlığımızın daire başkanlarına ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Son söz olarak söylemek istediğiniz, madde bağımlılığı, internet ve teknoloji bağımlılığı... Mesela, internet bağımlılığı polikliniği açılmıştı ben Mersin’de de çalışırken. O konuyla ilgili belki Genel Müdürümüz, Müsteşar Yardımcımız son bir şeyler söylemek ister. Son sözü size bırakıyorum.

Teşekkür ediyorum.

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Samsun) – Bir şey söylemek ister misiniz arkadaşlar.

BAŞKAN – Elif Hanım, buyurun.

SAĞLIK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YRD. DOÇ. DR. ELİF GÜLER KAZANCI – Öncelikle Sayın Bakanım, sayın vekilimizin de dediği gibi, danışma merkezlerimiz, rehabilitasyon merkezlerimiz ve sosyal uyum merkezlerimiz arasında ve İŞKUR da dâhil olmak üzere, hastalarımızın takibini yapacak bir sistemi kurguladık inşallah. Bu şekilde bütüncül bir hizmet modeliyle bütün

kurumlar arasındaki etkileşimi sağlamış olacağız. Onun dışında, kadın AMATEM, ÇEMATEM konusunda da Ankara ve İstanbul'da kadın AMATEM ve ÇEMATEM planlaması gerçekleştirilecek ilk pilot olarak.

STK'lerle ilgili olarak da...

BAŞKAN –  z r dilerim, Mersin'e yerel yönetimler yapacak. Bu planlama konusunda da Mersin veya diğer illerimizde, Antalya, İzmir, Gaziantep, kırmızı alarm veren illerimizde de planlama yaparsak...

SAğLIK BAKANİ AHMET DEMİRCAN (Samsun) – Alırız, planımıza alırız; o sorun değil.

SAğLIK BAKANLIğI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YRD. DOÇ. DR. ELİF GÜLER KAZANCI – Tabii, Sayın Bakanımızın takdirleriyle inşallah onları da planımıza alırız.

STK'lerle ilgili de haklısınız Sayın Başkanım ve vekilim. Bu konuda da y netmeliğimize özellikle Bağımlılıkla Mücadele Kurulunun süzgecinden geçecek şekilde, onların değerlendirmesinden sonra bu alanda yapılanma ya da projeler olsun... Biliyorsunuz, sahada çok projeler üretilmekte, hem tedavi hem proje anlamında Bağımlılıkla Mücadele Kurulunun onayından geçen STK'lerle iş birliği yapılması planlandı, yönetmelikte bu şekilde planladık. Onun dışında, bağımlılıkla mücadelenin diğer alanlarında da özellikle iletişim ayağında Sağlığın Geliştirilmesi Genel Müdürlüğümüzün de desteğiyle teknoloji ve diğer davranışsal bağımlılıklarla ilgili stratejilerimiz hazır. Onları da önümüzdeki günlerde yayınlayacağız inşallah.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, son söz sizde.

Buyurun.

SAğLIK BAKANİ AHMET DEMİRCAN (Samsun) – Teşekkür ediyorum.

Tabii, uy st rucuyla mücadele önemli bir konu. Tek başına ne bir bakanlığın ne de tek başına veya birlikte birkaç bakanlığın  zebileceği bir konu değil. Bu meselenin ciddiyetine Türkiye v k f ve kendi tecrübesinin yanında diğer ülkelerin, diğer milletlerin yaşamış olduğu tecrübeleri, geliştirmiş olduğu tecrübeleri de dikkate alarak ciddi bir şekilde bu mücadeleyi Türkiye verecek, veriyor. Bu mücadelede siyasi irade, milletimizin iradesi bu mücadelenin yanında. Bundan sonraki  alışmaları Meclisin de desteğiyle hep birlikte biz Hükümet, Sağlık Bakanlığı olarak da kendi üzerimize düşeni ve paydaş bakanlıklarla da birlikte üzerimize düşeni en iyi şekilde yapacağız. şunu bütün topluma söyleyebiliriz ki bu meselenin ciddiyetine v k fız, vahametine v k fız ve buna uygun şekilde de gerekenleri yapma istikametinde hiçbir boşluk bırakmadan çalışacağız.

Ben teşekkür ediyorum.

Komisyonun çalışmalarının başarılarla ve hayırlara vesile olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sağlık Bakanımız Samsun Milletvekili Sayın Doktor Ahmet Demircan'a ve Sağlık Bakanlığımızın bürokratlarına teşekkür ediy r, 13'üncü toplantımızı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 16.55